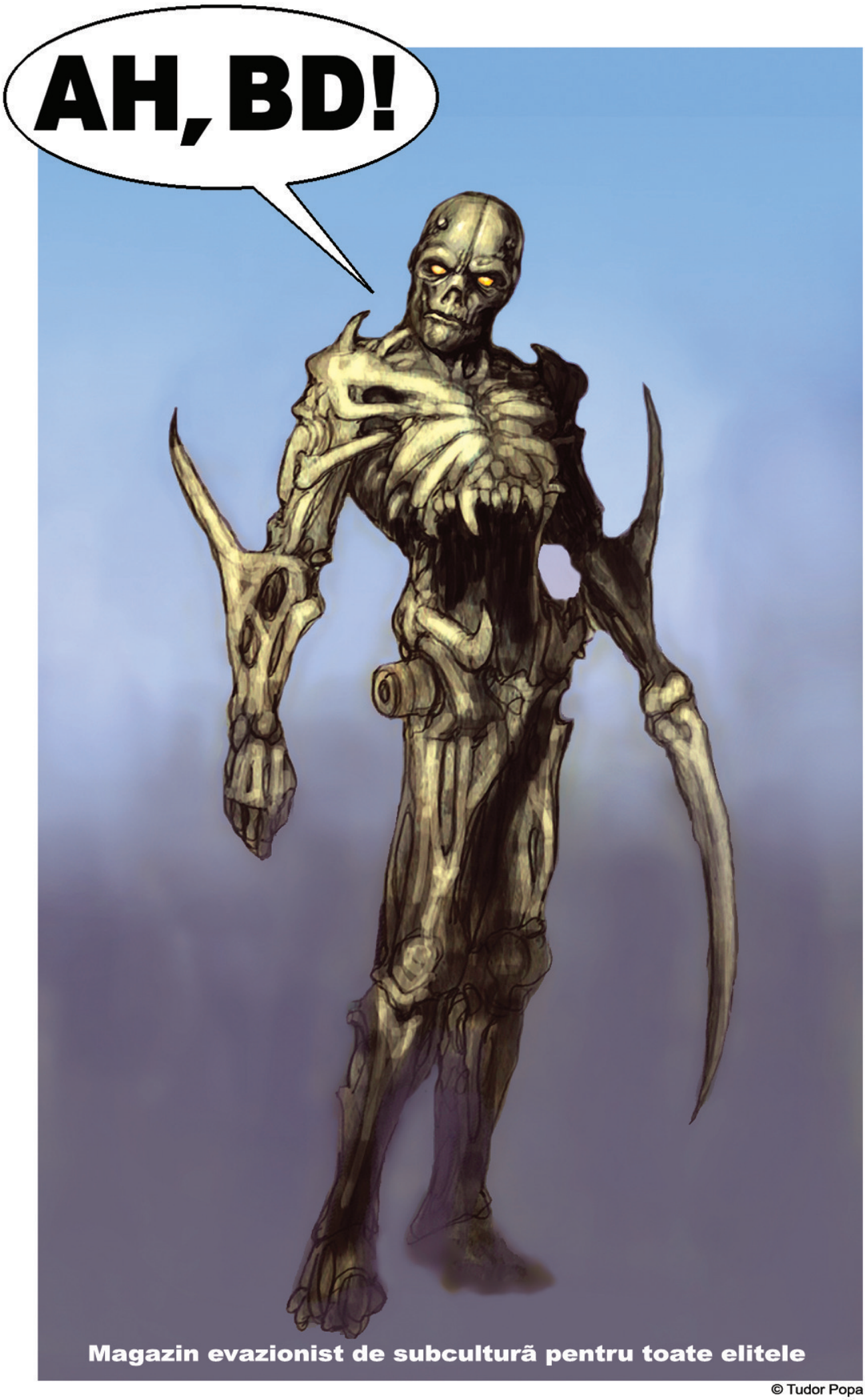

Ubi BD ibi patria

© Tudor Popa

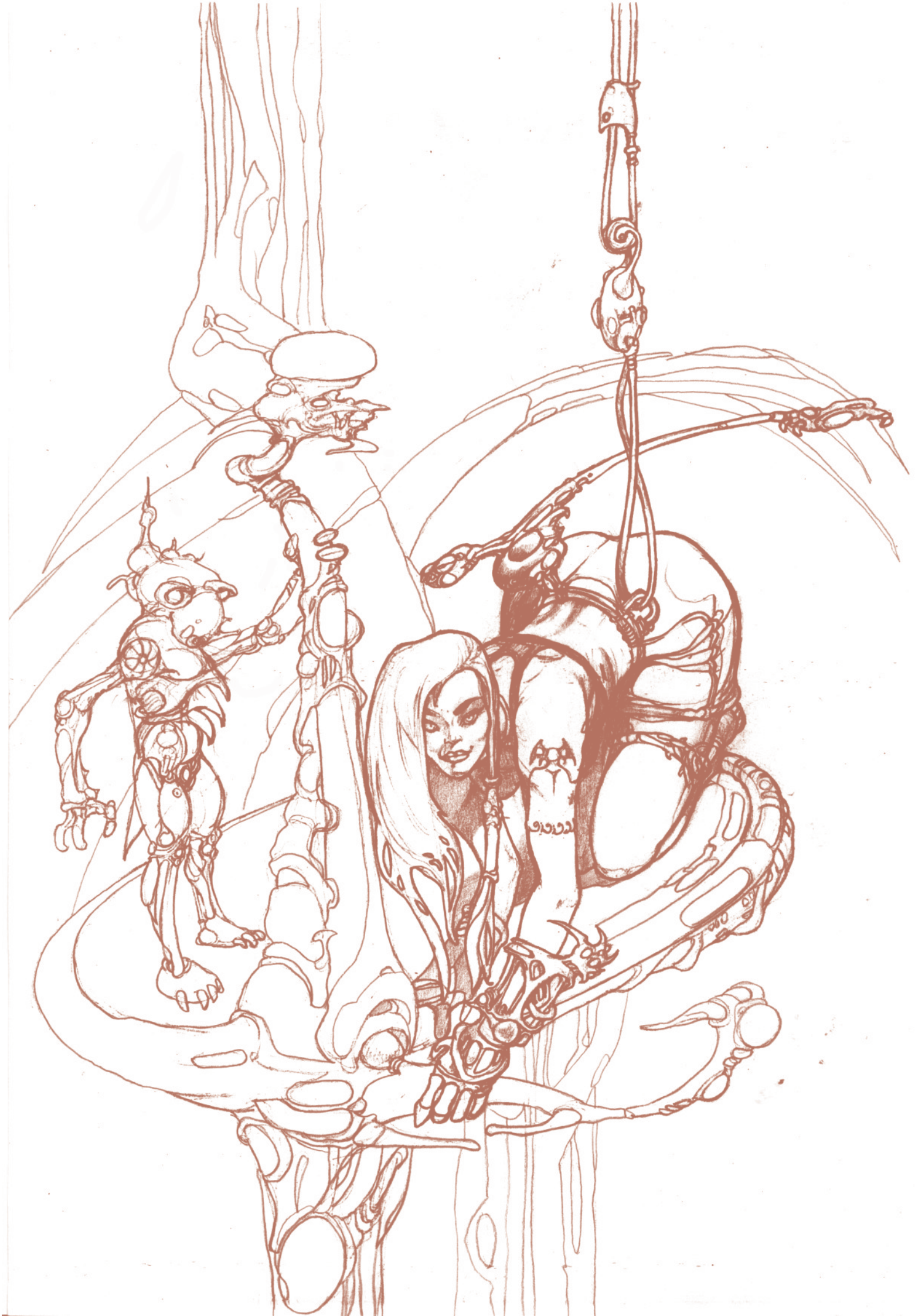

AH,BD!

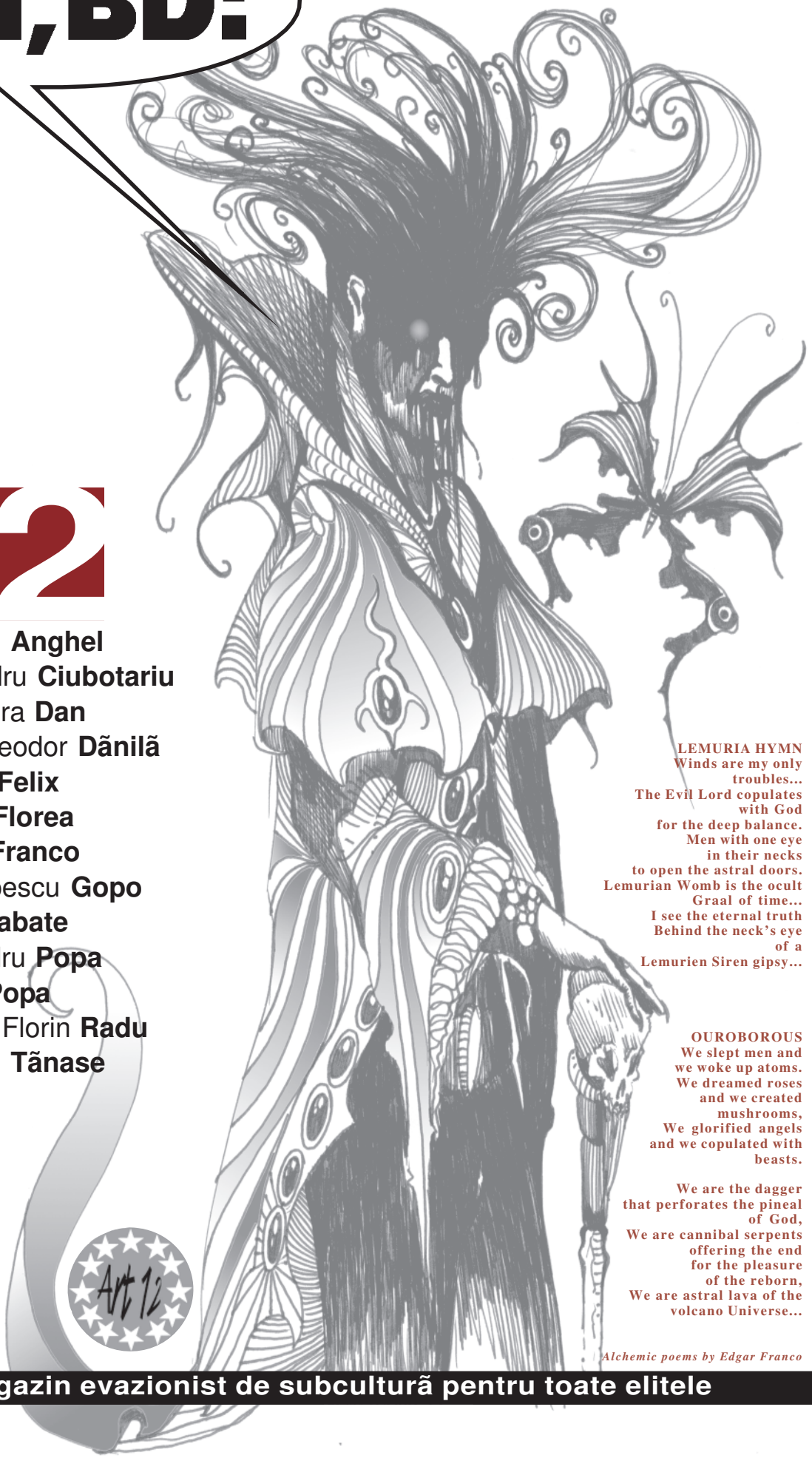

i2

- Cristina **Anghel**
- Alexandru **Ciubotariu**
- Alexandra **Dan**
- Florin Leodor **Dãnilã**
- Maxim. **Felix**
- Sandu **Florea**
- Edgar **Franco**
- Ion Popescu **Gopo**
- Mario **Labate**
- Alexandru **Popa**
- Tudor **Popa**
- Nicolae Florin **Radu**
- Valentin **Tãnase**

LEMURIA HYMN
Winds are my only troubles...
The Evil Lord copulates with God
for the deep balance.
Men with one eye
in their necks
to open the astral doors.
Lemurian Womb is the ocult
Graal of time...
I see the eternal truth
Behind the neck's eye
of a
Lemurien Siren gipsy...

OUROBOROUS
We slept men and we woke up atoms.
We dreamed roses and we created mushrooms,
We glorified angels and we copulated with beasts.

We are the dagger that perforates the pineal of God,
We are cannibal serpents offering the end for the pleasure of the reborn,
We are astral lava of the volcano Universe...

Alchemic poems by Edgar Franco

Ubi BD ibi patria

Magazin evazionist de subculturã pentru toate elitele

AH, BD! 2

• **magazin evazionist BD & Co editat de Alianta Desenatorilor SyndiCART.promotion**

DRACULA 2002

• **nr. 12, noiembrie 2002, Craiova**
• **48 pagini A 4**
• **supracoperta: Tudor Popa**
• **coperta 1: Edgar Franco**
• **concept & DTP: M.M.**

• nr.1 special „BDC“ – Premiul pentru debut editorial al Asociatiei ART 12 (Paris)

• Retrospectiva saloanelor e simpatică. Si iti mulţumesc pentru locul pe care mi-l acorzi... Ai niste atuuri, cativa desenatori in progres… Fii atent °i selectiv. Nu accepta orice! Trebuie să-i multumetti pe cititorul ocazional si să-l aduci către BD si de asemenea pe rarii amatori de BD din Romania (Pierre Pascal)

• nr.2 special „Fantastic“ – Premiul ARSFan pentru cea mai bună revistă

„Grafica si machetarea revistei impreună cu povestirile de calitate impresionează favorabil un cititor avizat“ (Sandu Florea)

• nr.3 special „scoutisme“
• nr.4 special Valentin Iordache
• nr.5 „Cherchez la femme“
• nr.6 „GENERATII I“
• nr.7 „GENERATII II“ – „Fête de la Musique et de la Bande Dessinée
• nr.8 „GENERATII III“ – III BD CRAIOVA 2000

„Aratã foarte bine... Comentariile de subsol cu paragrafe din scrisorile mele sunt foarte bine găsite si ilustrează perfect spiritul în care a fost creată povestirea A Graveyard Tale.“ (S.F.)

• nr.9„FANTASTIC 01“ – Premiul pentru cel mai bun editor – BD Constanta 2001

“Echipa de desenatori craioveni este o echipă redutabilă si ceea ce imi place foarte mult este faptul că ati reusit să stati uniti si să vă impuneti ca o grupare distinctă in peisajul BD romanesc. In conditiile dificile in care nu există practic sprijin pentru miscarea BD voi reusiti să publicati AH, BD! ceea ce este intr-adevăr remarcabil. AH, BD! #9 este un număr foarte reusit mai ales că e °i tipărit pe o hirtie mai bună.“ (S.F.)

• nr.10„COMICS TEST“ Nominalizat la premiile ROMCON 2001 – Ia°i

“Sunt super revistele! Iar Pataggonia e nemaipomenită! Sunt sincer impresionat!... Sunt nemaipomenit de incantat. E o frumoasă surpriză! Multumesc,multumesc! Cu toată pretuirea, Bufnila“ (Ovidiu Bufnilă)

• nr.11 special „IV BD CRAIOVA 2002“

“Ah,BD#11 aratã foarte bine, materialul este dens si de bună calitate. Cred cã fanzinul si-a găsit formula grafică ideală deoarece ultimele numere au acelasi nivel calitativ ceea ce este semnul cel mai sigur de profesionalism. Felicitari! (S.F.) Numărul 11 a încercat să-i cuprindă pe toti creatorii români care s-au apropiat cutezători de „spumanta“ artă unde „bulele“ tasnesc nu din cupele de sampanie, ci din penită. (Györfi-Deák György)

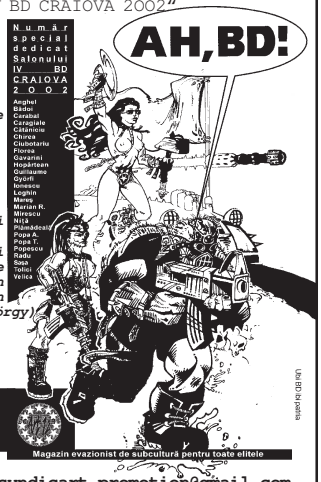

• „AH, BD!“© Marian Mirescu

• adresa:

O.P.4, C.P 1471
200890 Craiova

• e-mail:

ah_bd@hotmail.com / syndicart.promotion@gmail.com

• **ISSN 1454-6094**

Pentru Valentin Iordache, BD e o mirare continuă

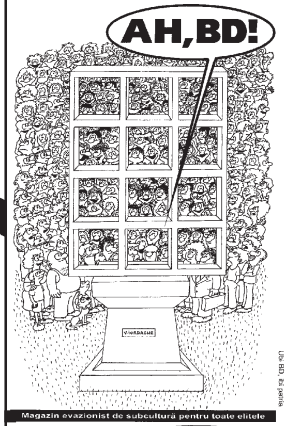

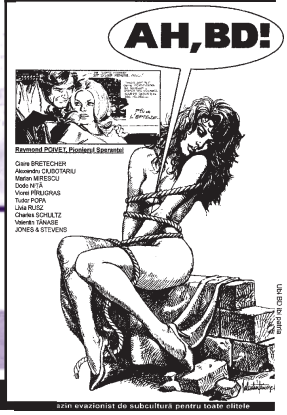

In acest număr
Pentru tinerii desenatori din România autorul de BD și... comics SANDU FLOREA vă propune un
COMICS TEST COMICS
ÎNCERCAȚI-VĂ FORȚELE!
AȚI PUTEA LUCRA CA ASISTENȚI AI UNOR DESENATORI DE COMICS DIN STATELE UNITE!
Este o bună ocazie de a ne cunoaște și de a colabora și aici... în Europa
Citiți în pagînile 9-22
SUCCES!
AH,BD!
Magazin evazionist de subcultură pentru toate elitele

ah_bd@hotmail.com

Trofeul
SANDU FLOREA
2001
se acorda d-lui
Cristian Loghin
Premiu de debut pentru povestirea "Pattagonia"
Editura Vivid Comics New York
Asociatia Bedefiilor din Romania

“Am remarcat articolele Cristinei Anghel care face o criticã pertinentã, de calitate si este bine informată privitor la fenomenul BD internaţional aducand prin aceasta o contributie importantă la economia fanzinului lărgindu-i sfera de interes. Corto isi continuă ascensiunea graficã cu povestirea **10waystogetagirl.com** (si coperta) linia desenului devenind mai sigurã, mai maturã. Povestirea “Victimele Novei” cu un bun scenariu de Jean Sterian (uite cã se poate!) este bine servită de desenul de avantgardă a lui Ciubotaru, iar Spoitoru aduce o contributie ce nu trebuie subestimată (prin trasul in tus a desenelor colegilor °i ale lui proprii) la cimentarea unei echipe de tineri desenatori craioveni care incep să se impună in peisajul BD romanesc. Va urez mult succes ai pe mai departe!”
(Sandu Florea)

Trofeul
SANDU FLOREA
2001
se acorda d-lui
Ovidiu Bufnila
pentru scenariul la povestirea "Pattagonia"
Editura Vivid Comics New York
Asociatia Bedefiilor din Romania

“Am primit trofeul! Vă multumesc din tot sufletul!
Si revista este nemaipomenită. Sper ca modestele mele fictiuni să se ridice la înăltimea extraordinarelor voastre aspiratii!
Te rog să transmiti tuturor dragostea mea iar lui Corto felicitări si multumiri inflăcărate!”
(Ovidiu Bufnilă)

Să înceapă
H o r r a ! . . .

desen de B.Hagan (creion) & Sandu Florea(tu∞)

CATALOGO EXPO FANZINES 2002 (Spania)

O Fanzine das Xornadas (Spania)

AH, BD! 9 núms. | A4 | Pda. en cores ou B/N| Marian Mirescu, O.P. 4, CP 408, 1100 Craiova Dolj (România/Romania) ou Dodo Nita, Str. Dezrobirii, bl. F3, sc. 2, ap. 1, 1100 Craiova (România/Romania) | ah_bd@hotmail.com | Antes *Magazin Ah, BD!* Noticias sobre o mundo da BD e cómics de autores locais. Interesante. ROM.

desen de Tudor Popa

...residente en ...o e actualmente ...spaña, é **Jorge ete**, que presen- ...arias pequenas ...cións, como ***Goza***, do campo ...ustración e o ...

...bles (***Ugh cards***, de **Dennis Wood** ...seguen o ronsel do *underground* ...frescura. Do Canadá non falta á ***Sunburn***, ao que xa dedicamos ...desta revista: a publicación de **K**...

...que ...r a ...ual, ...ero ...un ...nd ...sen ...ao ...número 16, co seu ...ple- ...mento ***Zinehead***, ...ore ...o mundo da fane...ión internacional.

Desembarcados xa na vella Europa, comprobamos máis unha vez que no oriente europeo tamén se fai banda deseñada, e eis o caso da revista romena ***Ah, BD!***, dedicada ao cómic internacional e local, con arti-

BD CRAIOVA 2002

ROUMANIE

AH BD! Au sommaire des 40 pages de cette revue: des infos, quelques récits, l'actualité des festivals, et des croquis et dessins de Sandu Florea, un dessinateur roumain qui fait carrière aux USA ("Buffy").

HOP! (Franþa)

A apărut nr. 8 TEBEOSFERA
http://tebeosfera.iespana.es/tebeosfera/

Boletín electrónico periódico informativo del sitio web sobre historieta y humor gráfico
www.tebeosfera.com

Manuel Barrero vă invită să faceți cunostintă cu "historieta" argentiniană!

Asociația BeDefililor din România
Alliance Française de Craiova
Societatea filatelică Dolj
Asociația "Podul lui Apollodor"
SC PROSPECT SRL

În colaborare cu:
Alliance Française pour la Vallée d'Aoste
Bedeteca de Lisboa (Portugalia)
C.R.I.A.B.D. Belgia
SyndiCART promotion

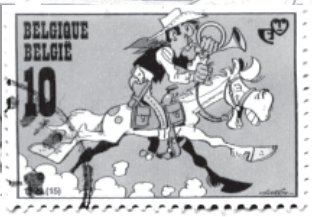

timbre cu ilustratii de Franquin, Schuiten, Morris, Dupa etc. din colectia Roland Francart

Colaborare pentru Salonul BD IV Craiova 2002: AH, BD! + Fergonaut + AAA + ABD+ Alliance Francaise

BANDA DESENATĂ este:
COMICS
MANGA
BANDE DESSINEE
FUMETTI
HISTORIETA
HISTÓRIAS EM QUADRINHOS

Narração através de uma série de desenhos dispostos em linhas horizontais, lidos da esquerda para a direita. Estas imagens, habitualmente, são separadas umas das outras e ficam delimitadas por linhas (vinhetas). Quando as imagens são associadas a palavras estas podem estar dentro da vinheta ou em balões, dependendo da fonte de quem fala para representar a conversação. O texto pode ser [illegible]

Intrerupem cursul stirilor pentru un buletin special

Longitudine: 74 grade, 0 minute, 13 secunde Vest. Latitudine: 40 grade, 42 minute, 51 secunde Nord. Ascultati sirenele

COMICS NEWS

DOAMNE... UNELE LUCRURI SUNT DE NEINTELES. DE NEIERTAT. CUM SA LE SPUNEM OAMENILOR CA NU PUTEAM STI. CA NU PUTEAM SA NE IMAGINAM. PENTRU CA NUMAI NISTE NEBUNI ISI PUTEAU IMAGINA, PUTEAU SA PUNA LA CALE ASA CEVA. LUMEA ESTE LA CHEREMUL UNOR NEBUNI PENTRU CA NOI SUNTEM INCAPABILI SA CONCEPEM ASA CEVA. NU PUTEAM PREVEDEA, NU PUTEAM PREINTAMPINA. DAR ACUM SUNTEM AICI. PRAFUL NE ASCUNDE, DAR SUNTEM AICI. STRIGATELE VĂ IMPIEDICA SA NE AUZITI... IN CIUDA COSTUMELOR SI PUTERILOR NOASTRE, SUNTEM NIMIC IN COMPARATIE CU ADEVARATII EROI. CEI CARE INTRA IN INTUNERIC FARA SA STIE DACA MAI POT IESI, PENTRU CA EI STIU CA ALTII II ASTEAPTA IN NEGURA. SA FIE SALVATI. SA SE FACA DREPTATE. OAMENI OBISNUITI CARE DEVIN EXTRAORDINARI PRIN COMPASIUNE. PRIN CURAJ. PRIN SPIRIT DE SACRIFICIU. OAMENI OBISNUITI CARE REFUZA SA SUBSCRIE AFIRMATIILOR UNOR FANATICI CARE PRETIND CA NOI SUNTEM RASPUNZATORI. II RESPINGEM PENTRU CA STIM CA NIMIC DIN CEEA CE AM FACUT NU JUSTIFICA ACEASTA TRAGEDIE. ACEST FANATISM CARE NEAGA PAISPREZECE SECOLE DE FERVOARE VERITABILA, CARE UITA UNDE AU DUS CRUCIADELE... MASACRUL INCOCENTILOR... DE CE, DOAMNE?

AM CALATORIT MULT IN ALTE LUMI. AM VORBIT CU ZEI SI PLANS CU INGERI. DAR DIN PACATE NU STIU RASPUNSUL. CE SA LE SPUNEM COPIILOR NOSTRI? CA RAUL ARE O FATA STRAINA?

NU.

RAUL SE POATE ASCUNDE SUB ORICE FATA. TREBUIE SA DEFINIM RAUL IN FUNCTIE DE FRONTIERE? SA-I ASOCIEM NUME, ISTORII?

NU.

AJUNGE COSMARUL ASTA. SA LE SPUNEM CA NE PARE RAU. NE PARE RAU CA NU LE PUTEM LASA LUMEA PE CARE AM DORI-O. CA SI DACA NE VINE SA URLAM, SUNTEM GATA SA ASCULTAM. CA OAMENII DE BINE TREBUIE SA ALINE SUFERINTELE TUTUROR POPOARELOR PENTRU CA SUFERINTA LOR SA NU DEVINA TRAGEDIA NOASTRA. SA LE SPUNEM CA-I IUBIM SI CA-I VOM PROTEJA, CA SUNTEM GATA SA NE DAM VIATA PENTRU EI, ATAT DE MULT II IUBIM. INTR-O LUME CU GAMBOY SI CONSOLE, ASTA PARE PUTIN LUCRU, DAR NUMAI ASTA VA ZVANTA LACRIMILE, VA PANSA RANILE SI FACE DIN LUMEA ASTA UN LOC SIGUR.

NU PUTEAM PREVEDEA NICI IMPIEDICA. NIMENI N-AR FI PUTUT.

DAR SUNTEM LANGA VOI. AZI, MAINE SI PENTRU TOTDEAUNA. SUNTEM LANGA VOI CAND BRATUL VOSTRU VA LOVI IN NUMELE DREPTATII SI VETI SPERA CA VA RASARI INTELEPCIUNEA.

SUNTEM LANGA VOI CAND VA VETI TREZI. IN VOCEA CARE SPUNE CA **IN ORICE RAZBOI, SE AFLA INOCENTI**. VOCEA CARE SPUNE CA **SUNTETI UN POPOR BUN SI INDURATOR**. VOCEA CARE SPUNE **NU FACETI CA EI, ALTFEL RAZBOIUL ESTE PIERDUT INAINTE DE A INCEPE**.

NU LASATI SANGELE SA ACOPERE ACEASTA INTELEPCIUNE. ORICE-ATI FACE, UNDE ATI MERGE, UNDE-ATI FI, NOI SUNTEM LANGA VOI. PENTRU CA LUMEA APARTINE OAMENILOR OBISNUITI, PENTRU CA ASTA NU TREBUIE SA SE INTAMPLE SI CA TREBUIE SA NE BATEM PENTRU CA VIITORUL SA FIE SIGUR. PENTRU CA TREBUIE SA TRIMITEM UN MESAJ CELOR CARE CONFUNDA INDURAREA SI SLABICIUNEA. UN MESAJ CARE TREBUIE SA TRAVERSEZE SASE MII DE ANI DE LUPTA SI DE SANGE.

SI MESAJUL ACESTA ESTE URMATORUL: DINCOLO DE TRECUTUL NOSTRU, DE ORIGINELE NUMELOR NOASTRE, SUNTEM UN POPOR RESPECTABIL CARE NU INDOAIE SPINAREA SI NU RENUNTA. FOCUL CARE ARDE IN NOI NU POATE FI STINS CU BOMBE SAU MORTI. NU VOM FI OBLIGATI SA TACEM SI NE VOM INALTA DIN LACRIMI. AM TRECUT PRIN ALTE INCERCARI. VOM DUCE ACEASTA POVARA SI PE URMATOARELE PENTRU CA ACESTA E ROLUL OAMNEILOR OBISNUITI. ORICE-AR FI. DEPARTE DE A NE SLABI, ACEASTA INCERCARE NE-A FACUT MAI PUTERNICI. IN ACESTI ULTIMI ANI, POPORUL NOSTRU A FOST DIVIZAT, INCHISTAT IN INDIVIDUALISM SI EGOISM, DAR AZI SUNTEM CA UNUL. DRAPELELE INFLORESC PESTE TOT PE UN SOL FERTILIZAT DE LACRIMILE NOASTRE SI DE HOTARAREA NOASTRA. NENOROCIRA NE-A UNIT.

SUNTEM UNITI PENTRU A REACTIONA. UNITI PENTRU A VINDECA. UNITI PENTRU A RECONSTRUI. ATI VRUT SA TRANSMITETI UN MESAJ SI ACEST MESAJ NE-A DESCHIS OCHII.

AM INTELES.

SI VOM STI SA NE ARATAM LA INALTIME. CACI NOI EROI S-AU NASCUT. NU EROI CA NOI. ADEVARATII EROI AI SECOLULUI CARE INCEPE. ACESTI EROI SUNT OAMENII OBISNUITI. VOI, VOI CARE SUNTETI MAI NOBILI SI MAI PUTERNICI DECAT VA IMAGINATI. VOI, VOI, EROII ACESTUI MOMENT SPECIAL AL ISTORIEI. SUNTEM ULUITI DE VOINTA VOASTRA NESTRAMUTATA. IN FATA ACESTEI LUMINI, TENEBRELE NU POT INVINGE. FIE CA CELE DOUA TURNURI PE CARE LE-AU DOBORAT SA SERVEASCA DREPT FUNDATIE A VOINTEI NOASTRE DE A CONSTRUI O LUME IN CARE ASEMENEA LUCRURI SA NU SE MAI INTAMPLE.

O LUME IN CARE SA NU MAI CEREM IERTARE COPIILOR NOSTRI...

AU DOBORAT DOUA MARI TURNURI. FIE CA AMINTIREA LOR SA TRAIASCA IN VOI. DEVENITI BARNELE SI STICLA, PIATRA SI OTELUL ASTFEL INCAT VAZANDU-**VA**, LUMEA SA **LE** VADA.

SI RAMANETI IN PICIOARE.

RAMANETI IN PICIOARE.

RAMANETI IN PICIOARE.

11 septembrie 2001. Un act terorist fără precedent a lovit Statele Unite cauzând mii de victime. America si lumea întreagă era sub soc. Marvel Comics, editura new-yorkeză, se face ecoul acestei teribile catastrofe cu AMAZING SPIDER-MAN 36. Un episod tulburător semnat J.M.Straczynski si John Romita Jr.

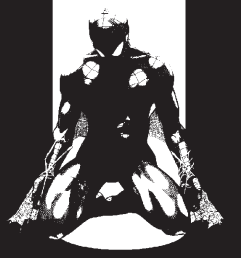

MARVEL COMICS

SPIDER-MAN

SEPTEMBER 11 2001

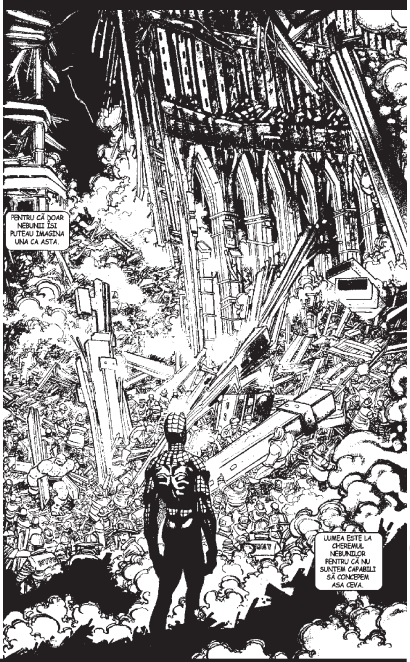
PENTRU CĂ DOAR NEBUNII ȘI-AU PUTEAU IMAGINA UNA CA ASTA
LUMEA ESTE LA CHEREMUL NEBUNILOR PENTRU CĂ NU SUNTEM CAPABILI SĂ CONCEPEM ASA CEVA

Creion: John Ramita Jr., tuș: Scott Hanna, culori: Dan Kemp d'Avalon

ALEX la Paris 16

Alex, 20 si ceva de ani, serviciu instabil, el instabil, nenoroc in dragoste, in afaceri, in fete, un apetit sexual de Bud Bundy, el este nevroticul tanăr bucurestean din fosta revistă ***2000 Plus*** care trăieste intr-o lume ancoratã între ***Ev. Zilei*** ºi ***Cosmopolitan***. Alex, nume deja emblematic pentru o generatie 2000 +, este eroul-album de BD pentru adulti "Alex la Paris", pe a cărui copertă trei nume stau la fel de groase si mari: Perseil (scenariu), Tolici (desene pentru "Alex la Bucuresti"), Ciubotariu (desene pentru "Alex la Paris"). Albumul ar putea fi transpus într-un sitcom autohton pentru gagurile din fiecare povestioară. Nu sunt neapărat originale, dar sunt spumoase, intr-un stil destul de libertin. Tribulatiile sexualitătii lui Alex sunt un subiect mult prea familiar bărbatilor ca să nu-l simpatizeze pe Alex. În prima parte (la Bucuresti) scenariul e mai interesant , intr-o realitate mai cotidiană si mai presantă decat cea care incepe la granita cu Ungaria. Spagă, vamesi, prostituate, preturi mari, vinuri frantuzesti, Place Pigalle. O pată de culoare în Austria, unde toată lumea seamănă cu Hitler. Desenul e însă mai curat în partea a doua (la Paris) in culori mai pale, mai tomnatice ºi cu un Alex parcă mai tanăr si cu o figură mai inocentă. Iar gagicile sunt supersimpatice, cu ochi indrăzneti si buze mari si tuguiate.

Îl asteptăm pe Alex inapoi in þară, cu o variantă autohtonă "Totul despre sex". Avand in vedere discutiile evidente despre sex si cele cateva scene frontale il putem incadra la categoria - 16. **Cristina Anghel**

Nr. 1
august
2002
Periodic de informaţii şi analiză a benzii desenate
Fergonaut
Fascinaţia Benzii Desenate!
Horia Aramă si Banda desenată:
pag. 8-11
XX Jornadas de Banda Desenhada SOBREDA BD 2002
Familii mici, pasiuni mari, telenovele portugheze şi străzi BD
pag. 14-15
CRAIOVA, ÎN TUSĂ ŞI COSTUM DE EPOCĂ
BeDeiştii — nostalgici ai unor vremuri demult apuse
Podul lui Apollodor pag. 4-5
pag. 6 Realitatea epocii
"Albina" pag. 16
pag. 17 Diabolik: 1962

Cu un aer optzecist, de stradă veche si articole in stil labirint cărora incerci să le dai de capăt, **Fergonaut*** este un buletin informativ de BD cu incercări enciclopedice. Incearcă să fie elitist si să formeze o culturã serioasă despre banda desenată.

„Realitatea epocii" este alta si fascinatii care fac această revistă ar trebui să stie că fără foc nu se face fum.

Informatiile „pe scurt", bijuteriile de aur din bedetekă, interviurile de tip tvr reprezintă un meniu savurat de un grup mic de prieteni cu preocupări comune si care mai fac ºi revista de plictiseală.

Revista pare să fi inceput deja de la nr. 6 si va fi greu inghititã de un public larg, cu toate că partea despre arhitecturã este chiar interesantă. **C.A.**

***Fergonaut, fascinatia benzii desenate!** periodic de informatii si analizã a benzii desenate*, realizat de Asociatia BeDefililor din Romania si Editura MJM nr.1, Craiova, august 2002, 20 pagini A4; e-mail: viorelsf@hotmail.com; directorul publicatiei: Dodo Nitã; redactor ºef ºi prezentarea artisticã: Viorel Pirligras **Numărul următor al magazinului va avea ca temă "Banda desenată si literatura"**

BeDitorial

*Singurătatea cititorului de benzi desenate**

*Vă veti intreba de ce un "Buletin periodic de informatii si analizã a benzii desenate" intr-o tară in care BD-ul nu cunoaste o largă dezvoltare. Vă veti spune că mai utilă ar fi o revistă **cu** BD. Desigur, aveti dreptate in bună parte, dar trebuie să tinem seama că **toate** incercările de acest fel din ultimii 12 ani s-au soldat cu răsunătoare esecuri. De ce editãm o revistă pe care marea majoritate o va ignora, de ce să nu incercăm să umblăm putin la schimbarea mentalitătii printr-un buletin informativ care ar scoate in evidentă tocmai atu-urile esentiale ce fac din BD cea de-a noua artă? Apoi cititorul roman (si nu numai) va putea afla de catã atentie se bucură tara noastră in operele occidentalilor, va putea lua la cunostintă că există totusi o "miscare", desigur neomogenă, de interes pentru această artă în România, va putea savura "aventurile" ei de-a lungul timpului. Cateva cuvinte acum despre suport...Cativa amici, de altfel bine intentionati, auzind despre acest (...) proiect, mi-au sugerat ca suport optim internetul. Totul e pe internet acum. ºi fandomul e pe internet. Cine nu e acolo, care va să zică nu există! Intr-adevăr. Desigur, am "răsfoit" si eu multe astfel de "reviste", si chiar am găsit o groază de chestii de calitate (spun "chestii" pentru că nu le pot califica nici desene, nici informatii stricte, e altceva...), unele de o largă informare si cu un design năucitor.*

*Ce **nu** au insă aceste e-zine? Păi nu oferă, prin structura lor, accesul decat posesorilor de PC-uri si care, in plus, sunt bransati on-line, apoi, prin tarifele practicate de furnizorii de internet, accesul se face de regulă in mare grabă, internautul e stresat de timp si nu are răbdare să citească tot, iar imaginile nu pot fi admirate ore în ºir, ca pe suportul de hartie!*

E posibil ca tinerii lupi din bransă să mai schimbe cate ceva in domeniul suportului, dar noi, bătranii colectionari de imagini, vom muri ingropati in tonele de hartie, imprimată cu cele mai frumoase vise din cea mai bună dintre lumi!

Hai, spor la lecturã, că mă dau lacrimile... (Viorel Pirligras)

*fragmente

El este unul din "lupii tineri"

*Urmăriþi primul episod din saga lui BD **"Legenda Arkoryei"** în AH, BD! (pagina 21)*

Sunt născut sub zodia Taurului (03.05.1980)
Nu am antecedente penale... de parcă ar fi ceva obligatoriu...
Am ajuns la concluzia că... comicsurile ar fi dintre lucrurile cele mai expresive din viaþa unui om, asta din punct de vedere al activitãþii acestuia.
I don't like beer... ii pricep calitatile, dar nu-i inteleg gustul.
Sunt alergic la pãianjeni, dar sunt fascinat de ei.
Cu toate că liceul pe care l-am absovit n-avea nici in manecă nici in căciulă de-a face cu stilul de artă căruia-i sunt adept, ºi anume Seminarul de Teologie.
Muzica ce-mi trece pe la timpane este de preferat fată de restu'...
Adică 60's, 70's, 80's si inceputul 90's, plus rockul de calitate.
Cinefil inrăit.
Antrenament in domeniul BD: "Ghost in the Shell", "Akira" (recunosc, că si ceva "Sailor Moon"), "Dirty Pair"... multe din cultul Manga si Marvel aproape integral.
Mentori spirituali si nu numai îmi sunt: Doug Chiang (Lucas Arts), Masamune Shirow (Ghost in the Shell), Hironobu Sakaguchi (Final Fantasy) si mai este cineva dar prefer să-l las necunoscut din motive personale.

Unul dintre visele mele este să infiintez în tară un centru de BD, romanesc.
Să am o revistă proprie de BD... si sunt mai multe...
Motto-ul meu: «Nu ma uita ca nici eu nu te uit!»

to be continued...

MII AU MURIT. APELE ERAU ROSII. TATII SE LUPTAU CU FIII. FIII SE LUPTAU CU TATII... PENTRU A PĂSTRA UNIUNEA.

NICI TINUTURILE INDIENE NU AU FOST CRUTATE.

FULGERUL LUI JOHN BROWN A DESCATUSAT FURTUNA. UN VIZIONAR DIN ILLINOIS PE NUME LINCOLN I-A PUS CAPĂT.

TRECUSE APROAPE UN AN DE ATUNCI, DAR SE MAI AUZEA ÎNCĂ VUIETUL ÎNDEPĂRTAT.

E ANUL 1866. VIATA REVINE LA NORMAL.

T'ZIC, REB... SPTUI! CĂ BINE S-A GÂNDIT BIG JOHN S'ADUCEM CIREADA LA DEAL

AMINTIREA RĂMÂNE.

O SĂ CÂSTIGĂM BANI NU GLUMĂ!

AI PIERDUT PE CINEVA LA HONEY SPRINGS?

VĂRU-MIU A FOST ÎMPUSCAT ÎN CAP.

BLESTEMATE TUNICI ALBASTRE!

A WESTERN HORROR STORY

STORY: HOWARD FELTMAN

PENCILS: DICK AVERS
FINISHES (PENCIL & INK): SANDU FLOREA

AU OMORÂT TOATĂ TRUPA. CICĂ SĂ IA PRIZONIERI!... DACĂ NU M-ARUNCAM ÎN RÂU ERAM SI EU MORT.

QOHO, REB! ALTĂ POVESTE N-AI? CRE'C-AS PUTEA S-O ZIC MAI BINE CA TINE!

O povestire ineditã - scenariu: Howard Feltman, creionaj: Dick Avers, finisare (creionaj si tus): Sandu Florea

Aventura benzii desenate in Franta

Capitolul IV

Piata celei de a IX-a arte

1. Pretul si vanzarea

Editarea benzii desenate in Franta este extrem de concentratã.

Piata este impãrtitã aproape in totalitate intre patru mari grupuri de edituri care insumeazã 80% din piata totalã a editurilor si care produc mai mult de 70% din noutãtile anuale: ***Media Participations*** (Dargaud/Le Lombard), ***Casterman***, ***Dupuis***, ***Groupe Glenat***. Primele trei sunt edituri belgiene, iar cel de-al patrulea un grup francez.

De fapt, 40% din benzile desenate vandute in Franta sunt importate din Belgia.

Vanzãrile cresc, in timp ce productia stagneazã. In general, magazinele multimedia de tip FNAC ridicã numãrul vanzãrilor in detrimentul librãriilor si al supermarket-urilor.

Genul de bandã desenatã cel mai citit in Franta sunt seriile sau colectiile care reprezintã un sfert din toatã cererea.

Legea Lang (1981) privind pretul unic este aplicatã in Franta benzii desenate indigene. Dar nu trebuie uitat faptul cã 40% din benzile desenate vandute in Franta sunt importate de la edituri belgiene si cã aceastã lege nu se poate aplica produselor cu copyright strãin. Belgienii se opun sistemului pretului unic si se lanseazã in operatiuni de scãdere a preturilor percepute de francezi ca pe niste initiative periculoase, menite sã slãbeascã o piatã deja fragilã.

Publicul considerã banda desenatã ca fiind mult prea scumpã. Pretul minim al unui album este de 8 • pentru banda desenatã de tineret si de 10 • pentru cea adultã. Nu e mult in raport cu costul fabricatiei, dar se pare cã e deasupra pretului psihologic pe care cititorii il pot accepta.

Benzile desenate sunt distribuite in acelasi timp de puncte de vanzare, ca si cãrtile, librãrii independente, lanturi de librãrii sau magazine multimedia (***FNAC***, ***Virgin***) si magazinele de mare suprafatã. Revistele de BD se gãsesc si la debiturile de tutun si la chioscurile de ziare.

In prezent nu mai sunt decat 100 de librãrii specializate. Marile lanturi detin grosul: 45% din vanzãrile de BD. Primul distribuitor din Franta este grupul de magazine Leclerc.

GMS-urile sunt un excelent accelerator al succesului si un mijloc de a ajunge la marele public pentru cã permite un prim contact cu publicul si pot atrage cititori mai putin obisnuiti, care nu frecventeazã librãrii specializate si care sunt potentiali cum-pãrã-tori din curiozitate sau chiar din intamplare.

In comparatie cu piata japonezã sau americanã, cea francezã este subdezvoltatã. Primele sunt mult mai avansate si in ceea ce priveste relatia intre creatiile BD si noile media, iar piata francezã nu are nici debuseuri pe celalte continente in mare parte din vina circuitelor de distributie.

2. Artã si industrie

Mult timp, autorii de BD s-au autodefinit ca artizani, apoi a venit timpul artistilor contestatari ai metodelor industriale cu destinatie masivã.

In Statele Unite existã sindicate, iar in Japonia, mai mult ca oriunde, banda desenatã este o artã de masã care necesitã o productie fenomenalã pentru o piatã de milioane de cititori. In Europa, adicã in Franta si in Belgia, se vorbeste acum de asistenti, de tineri autori care invatã sub aripa marilor maestri.

Cand o plansã de Herge sau de Jacobs se vinde pentru 25.000 •, putem vorbi despre o piatã a artei in continuã evo-lutie, putem vor-bi de muzee, de festivaluri.

Pe malul raului Charente, la picioarele me-terezelor fostei cetãti de la nord de Angoulême, se aflã **CNBDI - Centrul National al Benzii Desenate si al Imaginii** (1990), cu o arhitecturã semnatã Roland Castro, si care propune publi-culi un muzeu unic de BD, expozitii si o bibliotecã specializatã. In fiecare an, din 1974 incoace, se desfãsoarã aici Salonul interna-tional de la Angoulême, cu circa 200.000 de vizitatori.

In 1985, Jack Lang si presedintele Mitterand au onorat cu prezenta lansand ideea creãrii Centrului national. Tot la Angoulême a fost amplasat un centru industrial, botezat „Pole Image". Douã sute de profesionisti ai animatiei s-au reunit aici cu scopul de a crea punti de legãturã intre BD, desenul animat si jocurile video. Aici, in studioul Armatorilor a fost produs „Kirikou et la sorciere", filmul de animatie francez cu un succes imens incã de la lansarea din decembrie 1998.

La Marsilia se mai gãseste, de asemenea, o bibliotecã bogatã in BD. Banda desenatã

*RAHAN - serie BD in **Pif Gadget****

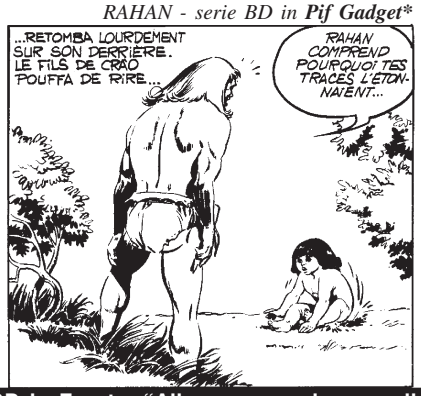

are nevoie de cititori, de public. Acestia cumpãrã BD, ad-mirã planse origi-na-le si le cautã la licitatii pentru a le colec-tiona. Pe de o parte existã muzee, pe de altã parte expozitii nenu-mã-rate oferã ocazia de a admira si de a intelege mai bine cum se creeazã o bandã desenatã. Pentru cã nu ne nastem cititori, ci devenim.

Concluzie

In Franta existã o culturã BD, poate nu atat de mult la tineri, dar oricum mult mai solidã decat in Romania unde banda desenatã datezã, totusi, de la inceputul secolului XX, dar memoria tinerilor nu e atat de flexibilã incat sã mentioneze mãcar

un personaj romanesc. Insã, toatã lumea cunoaste **Pif** si compania. Inainte de Revolutie, ca multe alte lucruri se vindeau pe sub manã si numere din **Pif Gadget**.

Chiar numai pentru copilãria legãnatã de eroii preferati si tot trebuie sã-i multumim benzii desenate.

Banda desenatã este o artã ca toate celelalte, cu laturi underground si comerciale, cu glume si inovatii, cu admiratori si detractori, cu perioade de calm si perioade de angajament, cu autoritãti indiscutabile si genii ratate. Totusi, banda Desenatã este altfel. De ce? Pentru cã in Franta, cãrtile cele mai vandute, din toate categoriile, sunt benzi desenate: **Asterix**, **Tintin** si **Gaston Lagaffe**.

Pentru cã insusi Picasso mãrturiseste: „Singurul lucru pe care-l regret in viatã este cã n-am fãcut niciodatã bandã desenatã".

Cristina Anghel

FIN

A fost ultimul "episod" al Aventurii BD in Franta. "Allons-y vers de nouvelles aventures! Gaiment." (P.Pascal)

*de Andre Cheret (desenator) si Roger Lecureux (scenarist)

ALTUNDEVA...
PÂNĂ SI ÎMPOTRIVA VÂNTULUI DUHOAREA SE SIMTEA ÎN AER.
USOR, BĂIETE, USOR. NICI MIE NU-MI PLACE.
KE-AWW
KE-AWW
BLESTEMATII CONDORI S-AU ÎNFRUPTAT PE CINSTE ÎN ULTIMELE SĂPTĂMÂNI
STÂRVUL O FI DE 2-3 ZILE, DAR SI CÂND O DIBUIESC O TERMINĂ PESTE NOAPTE.
UUSSSI! AFURISITI STÂRVARI... USSSI!
CE DRACU' OMOARĂ VACILE? INDIENII, NU. GUVERNUL I-A DUS ÎN REZERVATII, DEPARTE ÎN VEST.
...CE DRACU!?!
LUPI, COIOTI SI PUME MAI SUPORT, DAR BRACONIERI, SĂ NU-I VĂD!
IA!! SE PARE CĂ AVEM VECINI.

CURÂND
UNDE DRACU' AI FOST? NU TREBUIA SĂ VII IERI?
TEETER SI-A GĂSIT O PRIETENĂ. NU VOIAM S-O NEGĂJESC. STII, S-O LAS MOALE.
LA NAIBA, NU-L ASCULTA. E LUAT

SERIOS, BIG JOHN, AM STAT DUPĂ RESTUL PROVIZIILOR. TRENUL A ÎNTÂRZIAT O ZI. AVEAU DOAR JUMA' DIN CE NE TREBUIA.
AVEM O PROBLEMĂ...

AM MAI GĂSIT UN JUNCAN MORT.
PE NAIBA! E-AL PATRULEA ÎN 2 SĂPTĂMÂNI
M-AM GÂNDIT LA COIOTI SAU LA O PUMĂ, DAR BESTIILE ALEA NU POARTĂ CIZME
ARZĂ-I-AR... CIZME!?!

ASA AM ZIS, CIZME!
STII CÂND AM ADUS CIREADA AICI? TEETER, AI GĂSIT COSMELIA DIN RUSH'S BEND... EI BINE, CINEVA A DRES-O SI S-A ÎNTEMEIAT ACOLO.
AM VĂZUT FUMUL CÂND VENEAM ÎNCOACE.

ERA FUM DE LA O AFUMĂTOARE. ERA ACOLO CARNE PROASPĂTĂ DE VITĂ. N-AM VĂZUT NICI TIPENIE
NU MI-AM RISCAT PIELEA CA SĂ VĂD CĂTI ERAU ACOLO.
DAR STIITI CE E DE FĂCUT CU HOTII ASTIA DE VITE.

DUPĂ O CINĂ FRUGALĂ.
SĂ FACI GĂURILE DESTUL DE MARI.
DE CE SĂ PURTĂM MĂSTILE ALEA?
CA SĂ-I BĂGĂM ÎN SPERIETI. OR FI VREO 6-7 ACOLO. ASTEA AR FI UN AVANTAJ PENTRU NOI.
HAAA! SĂ FIU STAFIE NU-MI PLACE SI PACE..
MEREU AI UN PLAN, JOHN. CA-N RĂZBOI. TREBUIA SĂ FII GENERAL.
FLOUR
GENERAL? ASTA-I MAI BUNĂ CA AIA CU POPA,CAPRA SI FATA FERMIERULUI,REB...
BUNĂ! DOAMNE, DE CÂND N-AM MAI SPUS-O!
FLOUR
CRED CĂ ARATĂ BINE ASA.
AI VREA SĂ STAU LA URMĂ SI SĂ SCRUTEZ CU OCHII MEI AGERI?*
TU CU OCHII TĂI AGERI MERGI LAOLALTĂ CU NOI
LUMINA LUNII ÎI ÎNDRUMĂ PE CĂLĂRETI . COPITELE SE AFUNDĂ ÎN IARBA ÎNALTĂ.
LE VREAU PIELEA NEMERNICILOR!

*"Sharp's Eyes" este gluga de Klu Klux Klan

MAI TOARNĂ, HAI!
PEN'C-ADUCEM IADU' PE PĂMÂNT DE-O SĂ-I PLACĂ SI LUI LUCIFER!
FII CU OCHII PE TOT CE MISCĂ!
FĂRĂ NUME CĂ TE OMOR CU MÂNA MEA.
BĂI, CARE ESTI ÎN CASĂ... IESI AFARĂ!
CE-I ZARVA ASTA!?..CE?!
CE VREATI? ACI-I PROPI-TATEA MEA. VALEA!!
HOTII DE VITE N-AU PROPRIETATE!
HOT DE VITE? CE VORBĂ-I ASTA? IO NU-S HOT. VITELE ALEA TRECEAU P-ACILEA SI N-AVEAU NICI UN SEMN!
ACI STAU IO SI-S LIBER ACU. GATA CU SCLAVIA! NU DAU SOCOTEALĂ LA NIME'! ASA ZICE DL LINCOLN!
MOLLY, NU IESI!
DATI-NE PACE!
MOLLY!
CIOARA DRACU'...
NUUU!!!
CU ASTA TERMIN CU EA
AH...
BLAM

ARE COPIL ÎN BURTĂ!
NEMERNICILOR!
OPRIȚI!
AAARGH!
CA PE PLANTAȚIE. CĂ NU-I UN SEMN, NU-NSEAMNĂ CĂ NU-I PROPRIETATEA UNUIA. TE DAI LA EA, EȘTI HOȚ.
ȘI HOȚII O SĂ AIBĂ CE MERITĂ.
PUNE-ȚI LAȚUL.
NU, ASTA NU. VĂ PLĂTESC. MUNCESC... ORICE, DA' NU ASTA!
OCHI ASCUNȘI URMĂREAU SCENA DE GROAZĂ.
O SĂ PLĂTEȘTI. GATA. SUS, CU EL!
"NE VEDEM ÎN IAD". VORBELE, ȘOPTITE, LE AUZIRĂ CU TOȚII.
CÂND O ÎNȚEPENI, ARDEȚI-I CASA!
YEEHAA!
YEE HAW!

NU ERA VORBA DE CONSTIINTĂ
ERA VORBA DE JUSTITIE...
BLAM!
TE-AM LUAT!
DAR N-ARE ROST SĂ ZĂBOVIM.
MAI TREBUIE CONDIMENTE. DAR E BUNĂ SI ASA.

VIATA REVINE LA NORMAL...
PĂCAT CĂ NUMAI EU STIU SĂ GĂTESC.
TARE BUNĂ FASOLEA ASTA, JOHN.
AHA, TU SI FASOLEA. DE-ACU O SĂ PUTI ZILE-N SIR.
HEI, BĂIETI MAI PIERDETI O PARTE DIN VACI ÎN SEARA ASTA?
PĂI, POATE CĂ-TI IEI ÎNAPOI PARTEA TA, JOHN.
IAU DOUĂ.
IAU UNA. IIISUSE! DU-TE AFARĂ
PRÒOCH!

REB, AFURISIT ESTI!
A FOST GUSTOASĂ, HAI? TU SI FASOLEA!
HAAHA!
MI-AU CU MINE CĂRTILE. CĂ VOI LE MĂSLUITI CÂT LIPSESC EU.
UNDE-I LANTERNA?

TRE'S-O LAS MAI MOALE CU FASOLEA. CĂ TRECE IUTE PÎN MINE. ACU AM SI CASA PLINĂ*!
CASĂ PLINĂ, LUNĂ PLINĂ, MATU' PLIN. SEARA ASTA-I PLINĂ CU TOATE ALEA.
*full (house) la poker
AAAAAH!
E CAM CA O 'SPERIENTĂ RELIGIOASĂ. CHIAR MAI BINE CA O DAMĂ DE 5 $ SÂMBĂTĂ SEARA.
BĂI, HOMBRE POCIT, IA SĂ VEZI C-O SĂ IEI ACU' CE MERITI.
HAI?! REB? BĂI, TU CU BIG JOHN VĂ TINETI DE ZGOANDE?
REWARD
CE DRACU !?! UGH !!!
KER SMASH !
AAAAAAARRGHHHHHH

ÎN CASĂ...
DOAMNE, JOHN... ĂSTA PARCĂ ERA TEETER!!
PĂI DA' CUM! IA-TI SCULA SI HAI!
EEEEEEIII EEEEEEA!!!

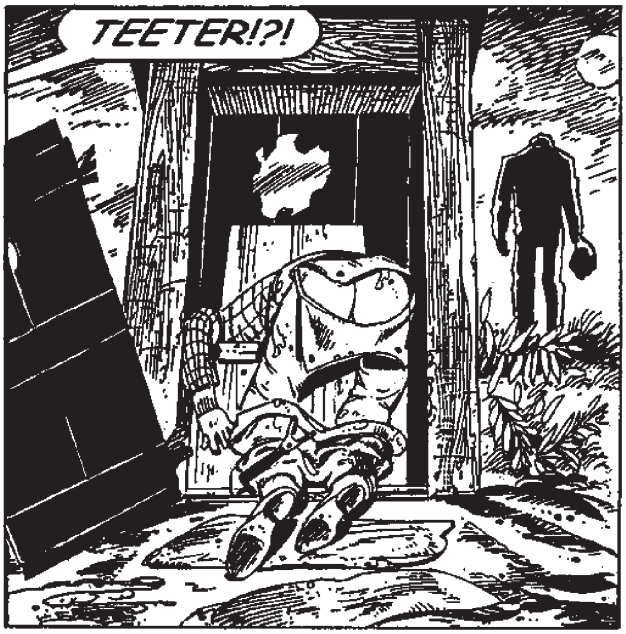
TEETER!?!

NU-I A BUNĂ TĂCEREA ASTA.
DACĂ-I FO GLUMĂ SI NU-I MORT,IL OMOR IO!
VEZI DE CAI, EU MĂ UIT ÎN SPATELE CASEI.
ASA, SEFU'

TĂCERE DE MOARTE PESTE TOT. AU AMUTIT SI GREIERII, SI PĂSĂRILE. DOAR TĂCERE.
PE TOTI DR... NU SE POATE. CAII, CAII-S MORTI, TOTI!
CE DRACU' SE PETRECE ACI?

TOTI CAII... NICI URMĂ DE JIVINĂ. DRACE, NU VINE URSU' LA NISTE GLOABE. NU VĂD MĂCAR O ZGÂRIETURĂ.
HĂ !?! CE...

TEETER?! TU ESTI?
O, DOAMNE!!!
INSTINCTELE PREIAU CONTROLUL...

SUPRAVIETUIREA O CERE.
TU... PUI DE CĂTEA !!!
PAW PAW PAW PAW PAW

SE AUDE DIN ȚARC ! FIR-AR... REB !?!
AAAAH
RRGH!!!
FIR-AR !!! REB...DOAMNE... REB! CINEVA VA PLĂTI PENTRU ASTA, SFÂNTĂ FECIOARĂ.
'PARE RĂU, AMICE. NU-ȚI MAI TREBUIE ARMA.
MIROSUL ĂSTA... FUM !?! NU POATE SĂ...
...NU POATE SĂ FIE CASA !?!
FIR-AR! IA, MAI E CINEVA ÎNĂUNTRU.
TE VĂD, BASTARDULE, IEȘI AFARĂ !
NU ȘTII CU CINE AI DE-A FACE, HOMBRE. TE TRIMIT ÎN IAD !
THWOOM!
THWOOM!!

PENTRU NUMELE LUI... !?!
DUHOAREA DE PIELE ARSĂ ATÂRNĂ ÎN AER.
TREBUIA SĂ-L RUP ÎN DOUĂ. NU E OM, FIR-AR !

Ț-AM ZÂS IO ȘI Ț-AM TOT ZÂS...
...Ț-AM ZÂS SĂ N-ARZI CASA. DA' CE, TU SĂ ASCULTI?
ACUM TRE' SĂ STĂM ÎN GRAJD. TOT MAI BINE CA-N PĂDURE
CĂ EȘTI AȘA DE BUN CU FIICĂ-MEA D-AIA ZÂC IO...
...NOI OM RĂMÂNE O FAMILIE OR'CE-AR FI.

Naratiune graficã sau Bandã desenatã

Am rãsfoit zilele astea o istorie a esteticii, m-am uitat si dupã tema contradictiei in bd.

Totul porneste de la un eseu clasic al esteticii, ***Laocoon*** al lui Lessing, in care acesta stabileste douã moduri de lectura: spatialã - pentru sculpturã, picturã, si temporalã - pentru literaturã. Adica artele grafice surprind un moment precis, bine ales pentru a reliefa pe deplin ceea ce doreste autorul a comunica.

Lectura graficii e una, sã spun asa, dintr-un foc, instantanee. Luãm deodatã contact cu intregul. La literaturã intregul acesta ni se dezvãluie temporal, pe parcurs. Nu avem imaginea de ansamblu decat la sfarsitul lecturii. Ei bine, de problema asta m-am lovit si eu, fãrã sã am stiintã de teoria lui Lessing, atunci cand am incercat o teoretizare a naratiunii grafice.

Incercam sã vãd dacã este ea o entitate cu o identitate precisã. Si, surprizã!, nu este asa, naratiunea graficã nu existã. Sau mai bine zis ea existã, dar e partea cea mai inaltã, piscul benzii desenate. Ea nu e vizibilã pentru cã pur si simplu spiritul critic nu existã in bd, care e o artã comercialã. A vorbi intr-o artã comercialã, cum e si sf-ul, de spirit critic e un nonsens. E bun, e valoros ce se vinde, ce are succes la public. Finalitatea e satisfacerea poftelor telurice de aventurã, exotism, scientism ale maselor. Divertisment, acesta e cuvantul. Naratiunea graficã si-a propus sã delimiteze partea bunã printr-o sintagmã mai adecvatã, dar atunci cand am inceput sã caut substratul teoretic mi-am dat seama cã el nu existã. Banda desenatã si naratiunea grafica erau unul si acelasi lucru. Nu-si trãgea oare naratiunea graficã seva (adicã exemplele) din bd? Totusi, din schemele teorizatoare si multele analize pe care le-am fãcut am inteles mult mai bine principiile benzii desenate. Inchid acum bucla naratiunilor, ca sa revin la dualismul graficã-text.

Una dintre caracteristicile nara-tiunii grafice e posibilitatea existentei tipului abstract. Incurajarea acestui tip e o prioritate. O formã mai blandã e plansa fãrã cuvinte. Cand am ajuns aici, am fãcut o analizã ce e nici mai mult nici mai putin decat exact teoria lui Lessing. Am luat un episod ***Corto Maltese*** din **Pif** si l-am citit. Evident ca m-am lãsat dus de text, fãrã sã acord importantã sau importanta cuvenitã graficii. Am reluat lectura, de asta data urmãrind imaginile.

Concluzia e simplã: avem de-a face cu douã sisteme de lecturã distincte, care, dacã in cazul fericit se intretaie intrerupandu-se reciproc (cel mai adesea lectura textului e intreruptã pentru a admira desenul), in general se exclud reciproc. Idealul e naratiunea graficã fãrã cuvinte. Mã intreb acum oare de ce Loustal si Paringaux au ales o solutie de compromis, si anume naratiunile paralele - una dezvoltatã de graficã, alta de textul propriu-zis? Ca sã termin cu teoria lui Lessing, eu cred cã, la limita extremã, banda desenatã/naratiunea graficã insãsi n-ar trebui sã existe. Cum nici filmul. O imagine nu poate fi perceputã cu adevãrat decat fiind unica, restul fiind literaturã. Asta deoarece in cazul unei bd fãrã cuvinte naratiunea inerentã (fãrã de care n-am mai avea de-a face cu bd, ci cu o insiruire de imagini fãrã nici o legaturã intre ele) implicã doua dezavantaje majore: 1. urmãrind-o, chiar si fãrã existenta textului, pierzi din elementele graficii, deci nu le percepi la adevarata lor valoare, asa cum ai face-o daca ar fi independente, si 2. prin inserarea inevitabilã a unor imagini de tranzitie, al cãror simplu rol e acela de a mentine firul narativ se ajunge la o degradare a picturalului inteles ca moment pregnant (sintagma e a lui Lessing), suficient siesi prin inglobarea tuturor elementelor necesare. Dintr-o analiza facutã inainte de Lessing, dar care se inglobeazã acum atat de bine, mi-am dat seama cã autorii pe care voiam sã-i includ in naratiunea graficã si pe care imi bazam teoriile utilizeazã casetele intr-un mod cat se poate de obisnuit.

Nu sunt inovatori in materie. De ce? Simplu! Astfel, fiecare casetã devine un tablou, e tratatã ca atare. Se simte puternic in **Fuochi/Feux** al lui Mattotti, de exemplu, dar si la Pratt s.a.m.d. La Mattotti, Loustal, Prado e mai vizibil fiind in culoare iar referintele, la impresionisti, la Hockney pentru Loustal, sunt imediat decelabile. Prima datã am descoperit acest lucru la **Feux** (care e o insiruire de mici tablouri) si imediat i-am luat pe toti "ai mei" la rand. Era acelasi sistem. De "ceilalti" stiam cat sunt de buni. De fapt totul incepe mai demult, de pe cand incã nu se inventase naratiunea graficã, iar eu eram interesat de specificul bd. De atunci am cateva analiza foarte bune (si spun asta acum, la rece) ale unor planse bd din punct de vedere al structurii lor si a modului in care respectiva structurã foloseste realmente naratiunii.

desen de Tudor Popa

Adicã nu e doar un artificiu gratuit. Teoria era a lui Rudolf Arnheim, Kandinsky si a altora, privind perceptia vizualã. Cand am trecut la naratiunea graficã lucrurile s-au complicat pentru cã n-am mai putut folosi analizele anterioare, in care nu figura nici mãcar unul din noii autori. Din considerente morale, nu voiam sã folosesc autori in care nu (mai) credeam, deci le-am lãsat deoparte. Apoi a venit intamplarea cu **Feux** si constientizarea faptului cã ai mei nu erau interesati sã experimenteze in spatiul bd. Doreau pur si simplu sã deseneze, sã picteze. Daca era sã caut un specific pentru naratiunea graficã, atunci am gãsit.

Era insa doar atat.

"Les Cahiers de la Bande Dessinee" au o rubrica intitulatã *Caseta memorabila*. Peeters, care e unul dintre cei mai inteligenti tipi ce se preumblã prin bd (la fel si Groensteen), a fost solicitat. Rãspunsul, memorabil. Si anume cã nu poate exista asemenea casetã. Banda desenatã fiind o inlãntuire de casete in care fiecare se sprijinã pe cea dinainte si o sprijinã pe cea dinapoi - un imens dominou, nici una nu poate fi extrasã fãrã a periclita intregul, nici una nu poate avea identitate proprie. E aici insãsi definitia bd. Insã o definitie care nu face decat sã-mi dea dreptate atunci cand afirm cã elementele numite casete si-au pierdut orice identitate plasticã, devenind un soi de borne shematice in inaintarea naratiunii. Calitatea lor plasticã nu mai conteazã, ele trebuie sã fie doar un vehicul adecvat pentru avansarea povestirii. Cu o asemenea teorie este evident cã se analizeazã in ultimul rand graficã. In fata ei se aflã in primul rand povestea (banda, succesiunea, care mai apoi e desenatã), ii urmeazã plansa, caseta, apoi elementele de cadraj si plan din acestea din urmã. Este exact ceea ce am facut si eu la un moment dat.

Florin Leodor Dãnilã

LECTURA ESTE UN PROCES DINAMIC SI CONTINUU

Pascal Lefèvre, intr-un studiu*se concentreazã aupra aspectului secvential al BD, asupra calitãtii naraþionale. "Nu voi neglija, totusi, faptul cã o singurã imagine poate fi narativã... In acest caz o singurã casetã cuprinde mai multe casete virtuale sau cadre ca in unele fotografii (Marey) sau picturi ("Nud coborand scara Nr. 2" de Duchamps). Dar si in domeniul BD existã nenumãrate cazuri unde o singurã casetã pare sã continã o reprezentare a unei cauze si a unui efect, a mai multor pozitii distincte ale unui obiect sau personaj in miscare. Dar cititorul trebuie sã dividã mental ceea ce i se dã drept unul. Cititorii adaugã mental cadrele inãuntrul casetei."

***Narratiunea în BD** in Image [&] Narrative

International Association of Word and Image Studies/Association Internationale pour l'Etude des Rapports entre Texte et Image (IAWIS/AIERTI), fondatã în iulie 1987

Image [&] Narrative *Online Magazine of the Visual Narrative* is an academic e-journal on visual narratology in the broadest sense of the term. Beside tackling theoretical issues, it is a platform for reviews of real life examples.

LEGENDA ARKORYEI

Razboiaiele purtate de aliati impotriva calnurilor orcesti, a dus oarecum la o slabire vizibila a relatiei dintre tinuturile Fariei (ale elfilor) si regatul Rhonului (al oamenilor).

In ultimii 200 de ani, oamenii au fost primii care au dat dovada de lasitate in bataliile ce-au urmat; lasitate fata de superioritatea elfilor, lucru care a dus la o neintelegere intre cele doua rase.

Cu timpul, insa, elfii au fost cei care au facut primul pas in vederea restabilirii ordinii si aliantei intre cele doua tinuturi.

Asadar, Atharad, stapanul Fariei, a trimis solii la Marhil, regele tinutului Rhon.

Mesajul a fost primit cu bine de catre oameni, care astfel au hotarat sa ingoape securea razboiului.

Totusi Atharad a pastrat un oarecare scepticism in in ceea ce privea siguranta aliantelor.

AWIS/AIERTI susti[illegible]iul relatiei intre Cuvant si Imagine in contextul cultural general si in special in artă in sensul cel mai larg.

NARRATION IN COMICS: [illegible]gnitive narratology states that the reader arrives with schemata, cognitive frames for a meaningful organisation of various interrelated concepts, based on previous experiences. However, the reader is also cued to perform a specific activity by the artwork.

Insa se pare ca celor doua regate le-a scapat ceva, deoarece randurile inamice au inceput sa castige teritoriu, si mai nou sa atace de oriunde, in orice moment.

Prin urmare, Atharad a ordonat ca sa fie plasate, prin tinut, santinele care sa urmareasca orice miscare a inamicului.

"Realitate virtuală, cibercultură, Internet, autostrăzi ale informatiei; lumea occidentală nu incetează de a clama asa-zisul

Models, the basis of the reader's schemata, assumptions, inferences and hypotheses, are set up by both extrinsic and intrinsic norms. Comics readers use similar constructive procedures as in constructing reality from real-life perceptions, and narration should be understood as the organisation of a set of cues used in constructing a story. There are many aspects and elements without...

SAPTE SOLII AU FOST TRIMISE IN RHON, DAR A TRECUT ATATA TIMP FARA SA PRIMIM VREO VESTE . . .
MA TEM SA NU FIE CUMVA MANA ORCILOR DIN GORSORK . . .
. . . CU TOATE CA PANA IN MOMENTUL DE FATA, N-AU TRECUT DE TINUTUL BLATAL . . .
UN VRAJITOR A FOST TRIMIS, ALATURI DE UN ARCAS SI DE . . . . . DE . . .
. . . RASHEK !!

...progres al comunicatiei... Suntem in pragul unei revolutii radicale, cu consecinte incã imprevizibile..."

any strict narrative function in comics. The whole of a narrative is far more than the sum of its events. During the last 20 years a small but growing number of narratologists (Bordwell, 1985; Reid, 1992; Fludernik, 1996; Herman, 1997) have stressed the role of the reader and the way a 'text' engages this reader in semantic exchanges.

M-AR FI ANUNTAT DACA AR FI FOST VORBA DE VREO AMBUSCADA DIN PARTEA ORCILOR . . .
DAR DE CE N-A FACUT-O PANA ACUM ?
CE S-A INTAMPLAT ? NIMENI . . . NIMIC . . . DE CE ?
UNDE ESTI RASHEK ? . . . DA-MI UN SEMN . . .
. . . DOAR UN SEMN . . .
HM ?
THUMP! THUMP!
THUMP! THUMP! THUMP! THUMP! THUMP!
PASII ACEIA NU-S DE OM . . . . . . SI NICI DE ELF . . .
THUMP! THUMP! THUMP!
ORCI !!
TREBUIE SA-I ANUNT PE CEILALTI . . . !
NU NE PUTEM PERMITE SA TREACA DE PADURE . . .
CUM AU RUSIT SA TREACA DE BLATANI . . . ? MUNTII ACEIA NICI MACAR O PASARE NU-I POATE TRECE IN ZBOR . . .
AU AJUNS PREA APROAPE DE *EOS* !

“Va fi lumea mai fercită? Pentru mine este singura întrebare viabilă, dar este o intrebare tabu pe care nimeni nu are...

In the same way I shall focus on the way comics cue the reader to a specific reading through their form and how readers are able to activate relevant categories of knowledge, with or without explicit textual clues to guide them (Herman, 1997). Certain concepts from cognitive psychology might help us with the description of a reader’s understanding of a graphic narrative.

N-AR STRICA TOTUSI SA ARUNC O PRIVIRE !
HUMPF !
INTR-ADEVAR CEVA-I PUTRED AICI !!
MULT PREA SCHIMBAT ...
DACA AR FI RASHEK AICI ATUNCI MI-AR FI MAI USOR.
CUM A AJUNS PANA AICI SI CUM DE-I SINGUR !?
ARATA FOARTE CIUDAT PENTRU UN ORC DIN GORSORK ...
CEVA NU-I IN REGULA . EI NU AU OBICEIUL SA CIRCULE SINGURI , CI NUMAI IN HOARDE .

curaj să o infrunte. Neputinta civilizatiei de a-si stăpani destinul, betia tehnicii, a performantelor tot mai senzationale..."

Besides, I shall also briefly analyse how comics can deviate from the proposed definition of ... narration, where narration begins and where it ends. My definition only describes the most essential characteristics of narration. For me, the core definition of a narrative is: 'A formal system that the reader interprets as a interesting representation of a series of logically...

?
SNIFF SNIFF
HM !
SIMT IN EL O PREZENTA STRANIE . . .
. . . CE-MI PARE CUNOSCUTA , DAR CUM AR PUTEA SA FIE POSIBIL !?
SNIFF !
SNIFF !
ORICUM , NU POT SA-L LAS SA TREACA !!
TREBUIE SA AFLU CE VREA !
UN ORC NU-I DELOC BINEVENIT PRIN TINUTURILE ASTEA . . .

"...uitand cãrui scop ar trebui sã i se dedice; progresele tehnice, lumile culturale (guvernate de ecuaþia "nou = interesant")

... and chronologically related events, caused or experienced by actors.' It is a formal system because it is a set of elements that depend on and affect one another. Form is the overall system of relations the reader perceives in a comic. The reader has access to the formal system of the comic through his visual sense. In comics (or other narratives) meanings are constructed by the reader's...

CU O LOVITURA BINE PLASATA L-AS PUTEA IMOBILIZA . . .
. . . DE A-I AFLA GANDURILE . . .
. . . CEEA CE-MI VA DA POSIBILITATEA DE A-I PUTEA PATRUNDE IN MINTE . . .
?
SWOOSH!
CRAK!
AHA !! TOCMAI AI COMIS O GRESEALA CARE TE VA COSTA FOARTE SCUMP , VIERME !

...si logica consumaristã a economiei se sprijinã reciproc pentru a ne da iluzia unei lumi în miscare." (Thierry Groensteen)

...interpretation of the formal system (drawings and texts). His unifying or framing act of perception and interpretation activates the comic. The events themselves are not included in the narrative, only the way they are represented (drawn). If the reader does not perceive the representation as interesting, he would not continue his interpretation and reading activity.

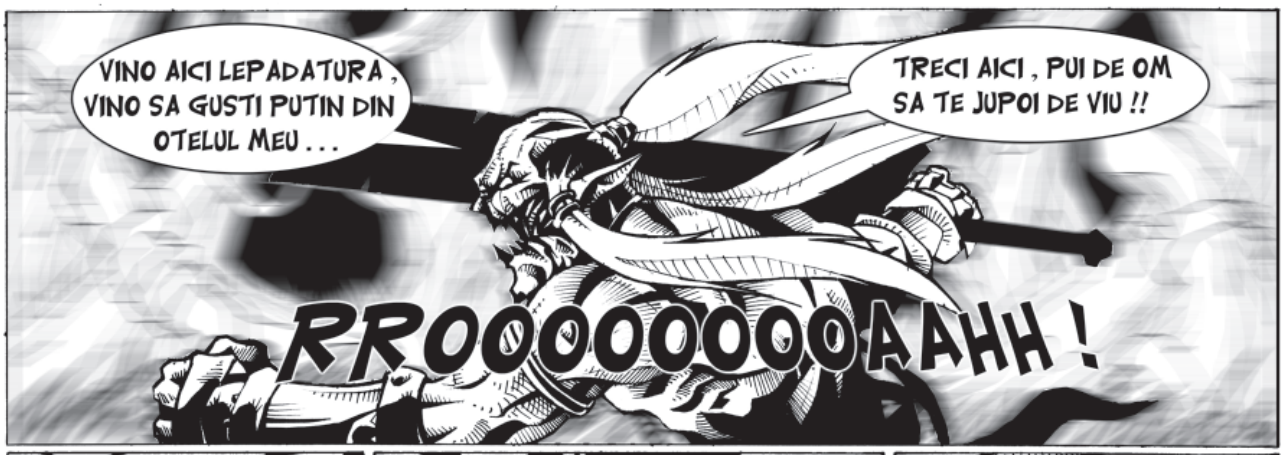

urmarea in pagina 32

Intrerupem din nou cursul evenimentelor pentru a transmite un salut colegilor brazilieni, Edgar Franco* (Bairro Santa Ângela) si Mario Labate (Sao Paulo) prezenti in paginile 28 si 29!

* Edgar Franco a apărut prima dată în nr. 2 special "Magazin Fantastic"

"Această bandă desenată nu a fost publicată nici in Brazilia, asa că este o premieră mondială!" (Edgar Franco)

An event can we define as something which happens or develops over a period of time. Usually the narrative includes beginning and end of this development, but they are in any case implicitly contained. Previous events are seen as causes for later events; what happens first has consequences for what happens later (this implies a chronological structure). And actors can be defined (Bal, 1997: 5)...

BANDA DESENATÃ este:
COMICS
MANGA
BANDE DESSINEE
FUMETTI
HISTORIETA

HISTÓRIAS EM QUADRINHOS...

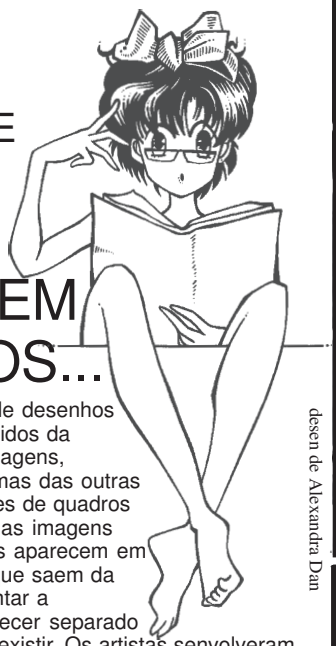

desen de Alexandra Dan

Narração através de uma série de desenhos dispostos em linhas horizontais, lidos da esquerda para a direita. Estas imagens, habitualmente, são separadas umas das outras e ficam contidas dentro dos limites de quadros retangulares (vinhetas). Quando as imagens são associadas a palavras, estas aparecem em legendas ou dentro de "balões" que saem da boca de quem fala para representar a conversação. O texto pode aparecer separado da i magem ou, até mesmo, não existir. Os artistas senvolveram um ocabulário visual para representar os efeitos sonoros e utilizam símbolos e outros recursos gráficos com o objetivo de expressar os elementos narrativos.
Estas narrações aparecem de forma impressa, em publicações periódicas, e são conhecidas nos Estados Unidos pelo nome de comics. No Brasil, a designação mais comum é história em quadrinhos. Também aparecem em revistas de informação geral, em jornais e em livros. As seqüências de uma história em quadrinhos variam desde uma só tira, normalmente horizontal, de um jornal, às composições complexas em vinhetas de muitas páginas. O termo inglês comic deriva de suas origens cômicas, mas o humor não é o elemento obrigatório pois o gênero se ocupa de diversos assuntos, assim como a literatura ou no cinema

VAMPIRA & BIAWALK - desene de Mario Labate

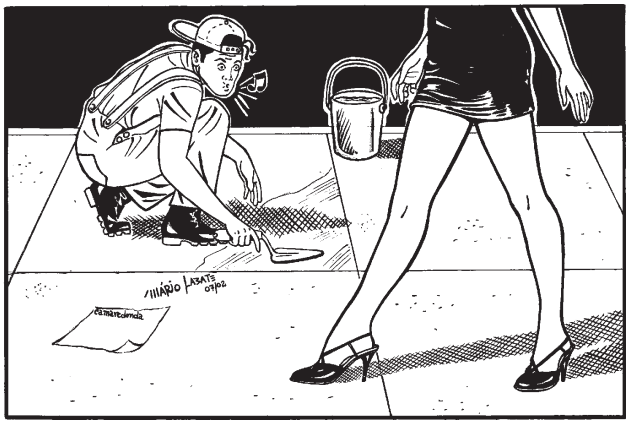

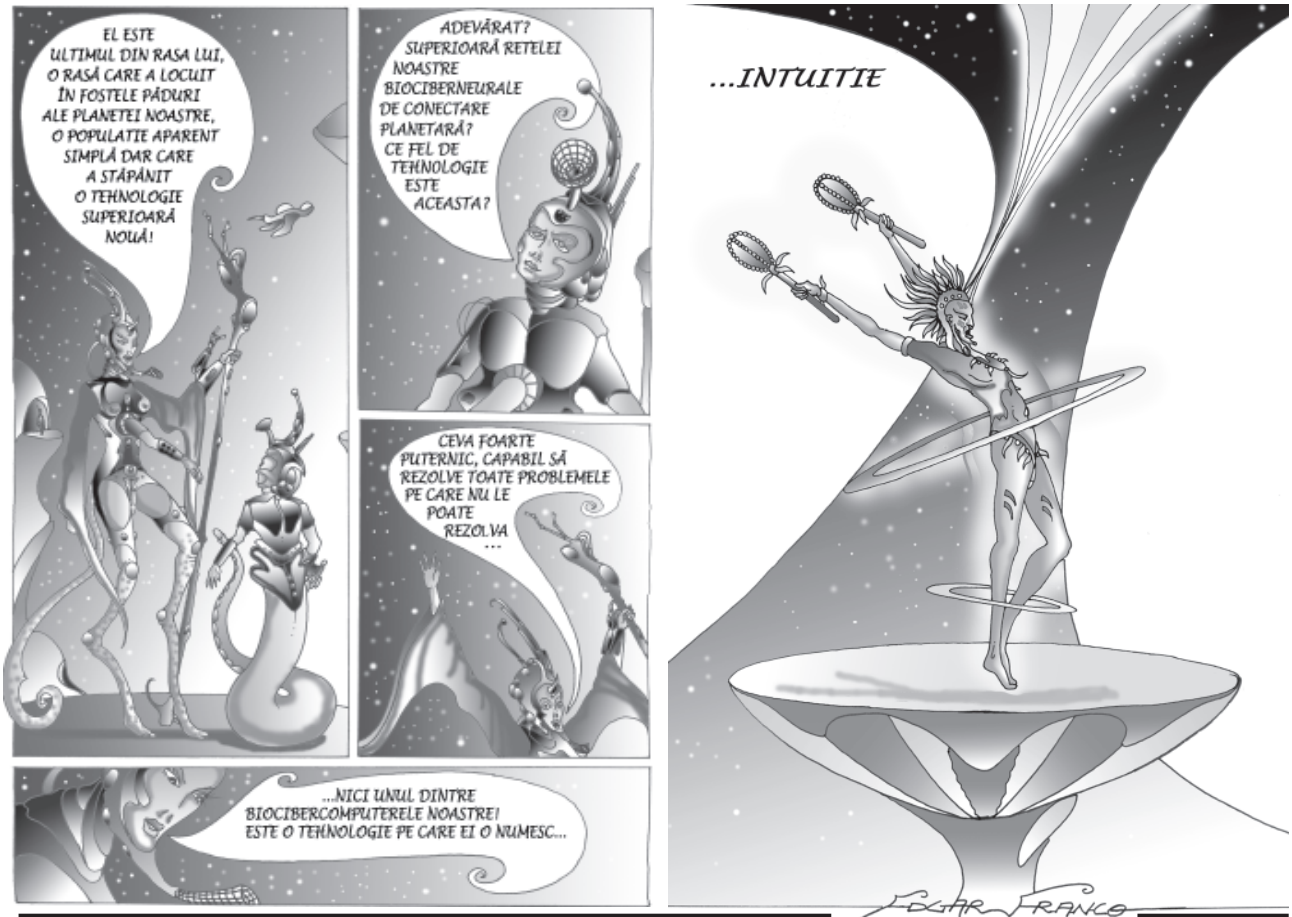
EL ESTE ULTIMUL DIN RASA LUI, O RASĂ CARE A LOCUIT ÎN FOSTELE PĂDURI ALE PLANETEI NOASTRE, O POPULATIE APARENT SIMPLĂ DAR CARE A STĂPÂNIT O TEHNOLOGIE SUPERIOARĂ NOUĂ!
ADEVĂRAT? SUPERIOARĂ RETELEI NOASTRE BIOCIBERNEURALE DE CONECTARE PLANETARĂ? CE FEL DE TEHNOLOGIE ESTE ACEASTA?
CEVA FOARTE PUTERNIC, CAPABIL SĂ REZOLVE TOATE PROBLEMELE PE CARE NU LE POATE REZOLVA ...
...NICI UNUL DINTRE BIOCIBERCOMPUTERELE NOASTRE! ESTE O TEHNOLOGIE PE CARE EI O NUMESC...
...INTUITIE
EDGAR FRANCO

HIGHTECH ***© AH, BD! & Edgar Franco***

...as agents who perform actions (causing or experiencing an event). Actors are not necessarily human, they can be animals, robots, supernatural creatures, extraterrestrials... This definition of a narrative excludes pure constatations, descriptions, ideas, images, reasoning, arguments, catalogues, etc. However, these could become narrative if they included the necessary elements.

BD EST

To: ah_bd@hotmail.com

Am plãcerea deosebitã sã vã anunt cã Organizatia Culturalã Elenã S.A., si-a asumat rãspunderea de a organiza forumul intitulat «COMICS – STORIES OF BALKANS», in perioada 6-15 decembrie 2002. Organizarea forumului este initiativa departamentului din Salonic al O.C.E. S.A., in contextul programului "Domeniul Culturii" – Ministerul grec al Culturii.
Forumul se referã numai la benzi desenate si nu la ilustratie sau caricaturã. Forumul NU are caracter de concurs. Este preferabil ca tema sa aibã legãturã cu Balcanii precum si promovarea prieteniei interbalcanice. Lucrãrile prezentate trebuie sã exprime standardele contemporane estetice si cognitive.
Vã multumim pentru acceptare, domnule Mirescu, am vãzut ce ati trimis prin e-mail si cred cã putem invita la festival °i pe urmãtorii artisti: Sandu Florea, Valentin Tãnase, Viorel Pîrligras, Alexandru Ciubotariu, Marian Radu.
Vã asteptãm. (Prof. Kostas Aronis)

BD - povestiri din Balcani

CULTURAL OLYMPIAD 2001 – 2004

"Sunt foarte, foarte fericit cã voi, colegii din Romania, ati intrat pe tãrâmul micii noastre frãtii balcanice! Coordonez acum un proiect cultural pe Internet, "Project Rastko, E-library of Serbian Culture" (www.rastko.org.yu). Avem de asemenea un e-project pentru legãturile culturale romano-sarbe, al cãrui coordonator este Dusan Baiski, pe care cred cã il cunosti, fiind de aceeasi vârstã si fani SF. Si eu sunt un fan al culturii romane, in special al folclorului ca si al artistilor °i ganditorilor primei pãrti a secolului 20.
Am propus organizatorilor festivalului urmãtorul plan al simpozionului "Comics Art and Comics Industry of the Southern Eastern Europe":

0. Traditia BD in tara ta: istorie, statut social, specific...
1. Existã in tãrile balcanice scoli BD specifice sau/si un specific care ar putea fi relevante pentru BD mondialã?
2. Industria BD in tãrile balcanice: piatã, difuzare, cititori, statut social
3. Internetul si tehnologia informaticã, mijloace de integrare culturalã a regiunii
4. Care sunt motivele, sociale si altele, ale ignorãrii BD intre tãrile balcanice?
5. Care sunt cãile de integrare a industriei artei BD in industria artei BD globale?
6. BD si politicã in tãrile balcanice: subiecte, propagandã, opinii, dezinformare
7. Tãrile balcanice au nevoie de o platformã culturalã comunã pentru schimburile BD [posibile reguli, metode]?
8. Cat de strãinã este vãzutã zona balcanicã de cãtre artistii BD in creatiile lor?

Zoran Stefanovici este redactor al "International Journal of Comics Art", USA, scenarist la "Heavy Metal Magazine", USA (1998, 1999, 2000), - trei scenarii dupã Milorad Pavic: "Third argument", "Horses of St. Mark", eseist în "Signed by War" etc.

Dracula's Birthday
HONNÊTES BOYARDS ETNOBLES CHEVALIERS... NOUS VOICI RÉUNIS EN CETTE VEILLE DE FÊTE POUR DÉCIDER DU CADEAU À OFFRIR À SON ALTESSE DRACULA
MESSEIGNEURS! J'AI PENSÉ À UN PLATEAU D'OR PLEIN D'YEUX DE PAÏENS...
1

Bandã desenatã de Valentin Tãnase apãrutã in revista PEUR nr. 0 (1986), in care au publicat numai autori romani din tarã si din Franta: Sorin Anghel, Mircea Arapu, Traian Marinescu ...

1.
- CINSTITI BOIERI SI NOBILI CAVALERI... IATÃ-NE ADUNATI IN ACEASTÃ VECHE SÃRBÃTOARE PENTRU A HOTÃRI CE CADOU SÃ-I OFERIM MÃRIEI SALE DRACULA
- EU M-AM GANDIT LA UN PLATOU PLIN CU OCHI DE PÃGAN...

2.
- A, NU! ASTA A FOST ANUL TRECUT! TREBUIE SÃ GÃSIM CEVA NOU...
- DA, DA! EU AM ADUS UN PLATOU DE URECHI DE UCIGASI!
- NOBILE PRIETEN, MEREU NE-AI DAT SFATURI BUNE, DAR INGÃDUIE-MI SÃ-TI SPUN CÃ ACUM N-AI DAT DOVADÃ DE ORIGINALITATE...
- ASCULTATI-MÃ! CRED CÃ EU AM GÃSIT. URMATI-MÃ LA TEMNITÃ sI VÃ VOI DESTÃINUI PE DRUM...

3.
ÎN SFARSIT SE FACE DIMINEATÃ ÎN CETATEA TARGOVISTEI...
- ?!?
- DRACE! CINE A INDRÃZNIT?

4.
...

5.
- HEI, TU! CE CAUTI COLO SUS?
- MULTI ANI TRÃIASCÃ!...

desene de Tudor Popa

In numãrul urmãtor, o poveste balcanicã de la Salonic de la marea Olimpiada culturalã 2001-2004...

Still, a comic (or another form of narration) does not consist solely of narration (Groensteen, 1988). Narrative comics sometimes feature sequences where the narration is of secondary importance. Such sequences then display other, more salient characteristics, like categorical or poetic ones.

AH NON! IL EN A DÉJÀ RÉCU UN L'ANNÉE PASSÉE! NOUS DEVONS TROUVER QUELQUE CHOSE DE NOUVEAU...
OUI, OUI! MOI J'AI APPORTÉ UN PLATEAU D'OREILLES D'ASSASSINS!
©1980 Valentin & Peur
NOBLE AMI, VOUS NOUS AVEZ TOUJOURS DONNÉ DE SAGES CONSEILS, MAIS SOUFFREZ QUE JE VOUS DISE QUE CETTE FOIS VOUS NE FAITES PAS ASSEZ PREUVE D'ORIGINALITÉ...
ÉCOUTEZ-MOI! JE CROIS TENIR LA BONNE IDÉE, SUIVEZ-MOI À LA PRISON, JE VOUS EN FERAI PART EN ROUTE...
2
ENFIN LE MATIN SE LÈVE SUR LA CITÉ RÉSIDENTIELLE DE TÎRGOVIŞTE...
COCORICDOOOOOOOOOOOOOOO!
?!?
MERDE! QUI A OSÉ?
3
HÉ LÀ-HAUT!!! QU'EST-CE QUE TU FOUS LÀ?
HAPPY BIRTHDAY TO YOU
FIN
4
5

Non-narrative elements can be incorporated in the comic and they can be of some importance for the narrative. (Pascal Lefevre, in *Narration dans la Bande Dessinee*)

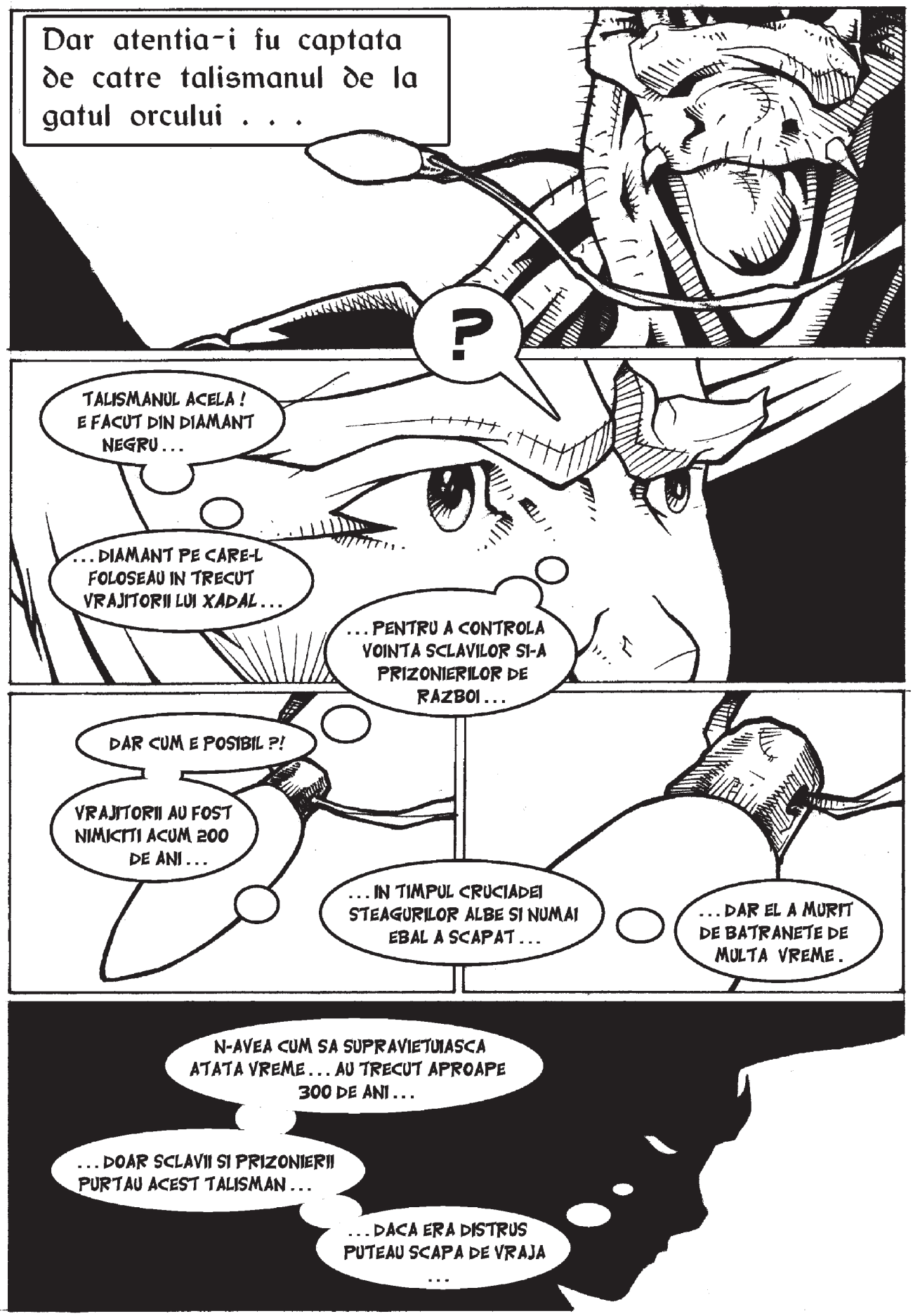
Dar atentia-i fu captata de catre talismanul de la gatul orcului . . .
?
TALISMANUL ACELA ! E FACUT DIN DIAMANT NEGRU . . .
. . . DIAMANT PE CARE-L FOLOSEAU IN TRECUT VRAJITORII LUI XADAL . . .
. . . PENTRU A CONTROLA VOINTA SCLAVILOR SI-A PRIZONIERILOR DE RAZBOI . . .
DAR CUM E POSIBIL ?!
VRAJITORII AU FOST NIMICITI ACUM 200 DE ANI . . .
. . . IN TIMPUL CRUCIADEI STEAGURILOR ALBE SI NUMAI EBAL A SCAPAT . . .
. . . DAR EL A MURIT DE BATRANETE DE MULTA VREME .
N-AVEA CUM SA SUPRAVIETUIASCA ATATA VREME . . . AU TRECUT APROAPE 300 DE ANI . . .
. . . DOAR SCLAVII SI PRIZONIERII PURTAU ACEST TALISMAN . . .
. . . DACA ERA DISTRUS PUTEAU SCAPA DE VRAJA . . .

"Omul nu este mai bun; alienarea lui isi schimbã natura, dar nu se dimuneazã. Chiar mai mult: mirajele tehnologiei...

ARGENTINA: La Historieta Argentina : With a chronology and a special section on Alberto Breccia · **Manthey, J. ed.** *Das Mädchen aus der Volkskommeune, Chinesische Comics .* Hamburg: Rowohlt, 1972. **FINLAND: WebLink: Suomen Sarjakuvaseuran Sähköiset Sivut (In English: The Finnish Comics Institute) GERMANY: Dolle-Weinkauff, Bernd.** *Comics: Geschichte einer...*

AL MEU ESTI PUI DE OM !!
Orcul se repezi cu toata forta, ca si o bestie asupra prazii.
!?!
Elful reusi sa evite ...
TINE AICI PITICANIE !
CRACK!
... intr-adevar o lovitura mult prea puternica pentru un orc "obisnuit" ...

...sunt deseori generatoare de forme contemporane al idiotiei, care ne orbesc...”

...populären Literaturform in Deutschland seit 1945. Beltz-Verlag, 1990. ISBN 3-407-56521-6. **Knigge, Andreas C.** *Fortsetzung folgt. Comic Kultur in Deutschland .* Frankfurt a.M./Berlin.1986.
MEXICO: ·Aurrecocecha, Juan Manuel and Armando Bartra. *Puros Cuentos: La historieta en México.* Vols 1, 2, and 3. Mexico: Grijalbo, 1988, 1992, 1994.

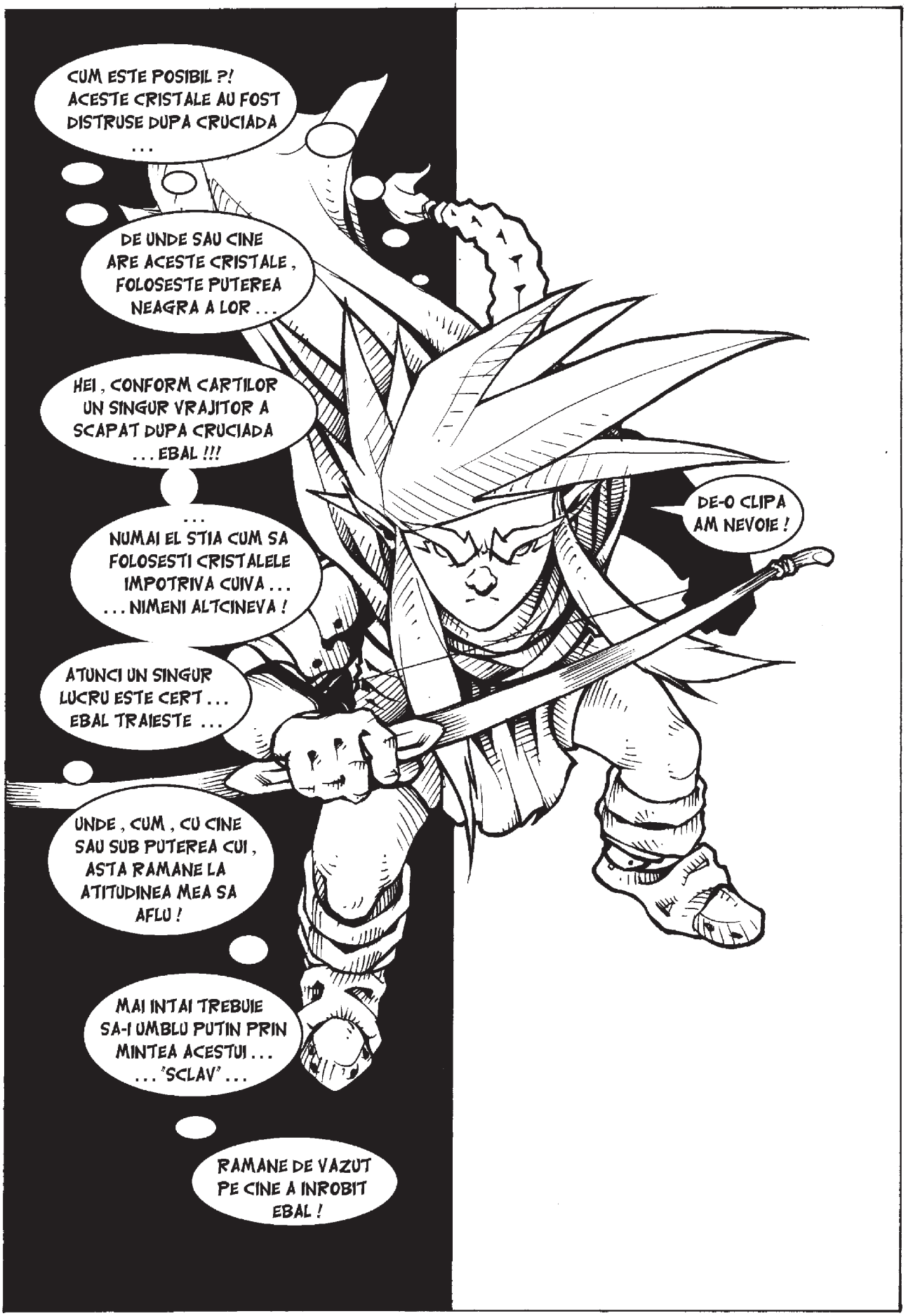
CUM ESTE POSIBIL ?! ACESTE CRISTALE AU FOST DISTRUSE DUPA CRUCIADA ...
DE UNDE SAU CINE ARE ACESTE CRISTALE , FOLOSESTE PUTEREA NEAGRA A LOR ...
HEI , CONFORM CARTILOR UN SINGUR VRAJITOR A SCAPAT DUPA CRUCIADA ... EBAL !!!
... NUMAI EL STIA CUM SA FOLOSESTI CRISTALELE IMPOTRIVA CUIVA ... ... NIMENI ALTCINEVA !
ATUNCI UN SINGUR LUCRU ESTE CERT ... EBAL TRAIESTE ...
UNDE , CUM , CU CINE SAU SUB PUTEREA CUI , ASTA RAMANE LA ATITUDINEA MEA SA AFLU !
MAI INTAI TREBUIE SA-I UMBLU PUTIN PRIN MINTEA ACESTUI ... ... 'SCLAV' ...
RAMANE DE VAZUT PE CINE A INROBIT EBAL !
DE-O CLIPA AM NEVOIE !

"...Aceste discursuri fac diversiune. Cu riscul de a pãrea drept naiv sau reacþionar, sustin cã singurele adevãrate

·**Curiel, Fernando.** ***Mal de ojo, iniciación a la literatura iconica*****.** Mexico City: UNAM, 1990. ·**Herner, Irene.** ***Mitos y monitos, historietas y fotonovelas en México*****.** México: UNAM, 1979. ·**Hinds, Harold Jr. and Charles Tatum.** ***Not Just for Children: The Mexican Comic Book in the Late 1960s and 1970s*****.** Westport, CT: Greenwood Press, 1992. · **Montoya, Alberto y Ma. Antonieta Rebeil...**

Orcul se pregati de un nou atac , pornind cu toata viteza spre elful care , cu iuteala scoase inca o sageata , ochindu-l ...
THUMP! THUMP!
ACUM !
ZWHOOSH!
?

progrese dezirabile sunt cele de ordin social, emoþional si moral." (Thierry Groensteen)

El carácter clasista de las fotonovelas. Documento de trabajo, UAM, México, 1982. · **Rubenstein, Ann.** *Bad Language, Naked Ladies, and Other Threats to the Nation: A Political History of Comic Books in Mexico*. Durham and London: Duke UP, 1998. 210 pp. ISBN 0-8223-2108-4 (cloth), ISBN 0-8223-2141-6 (paper).

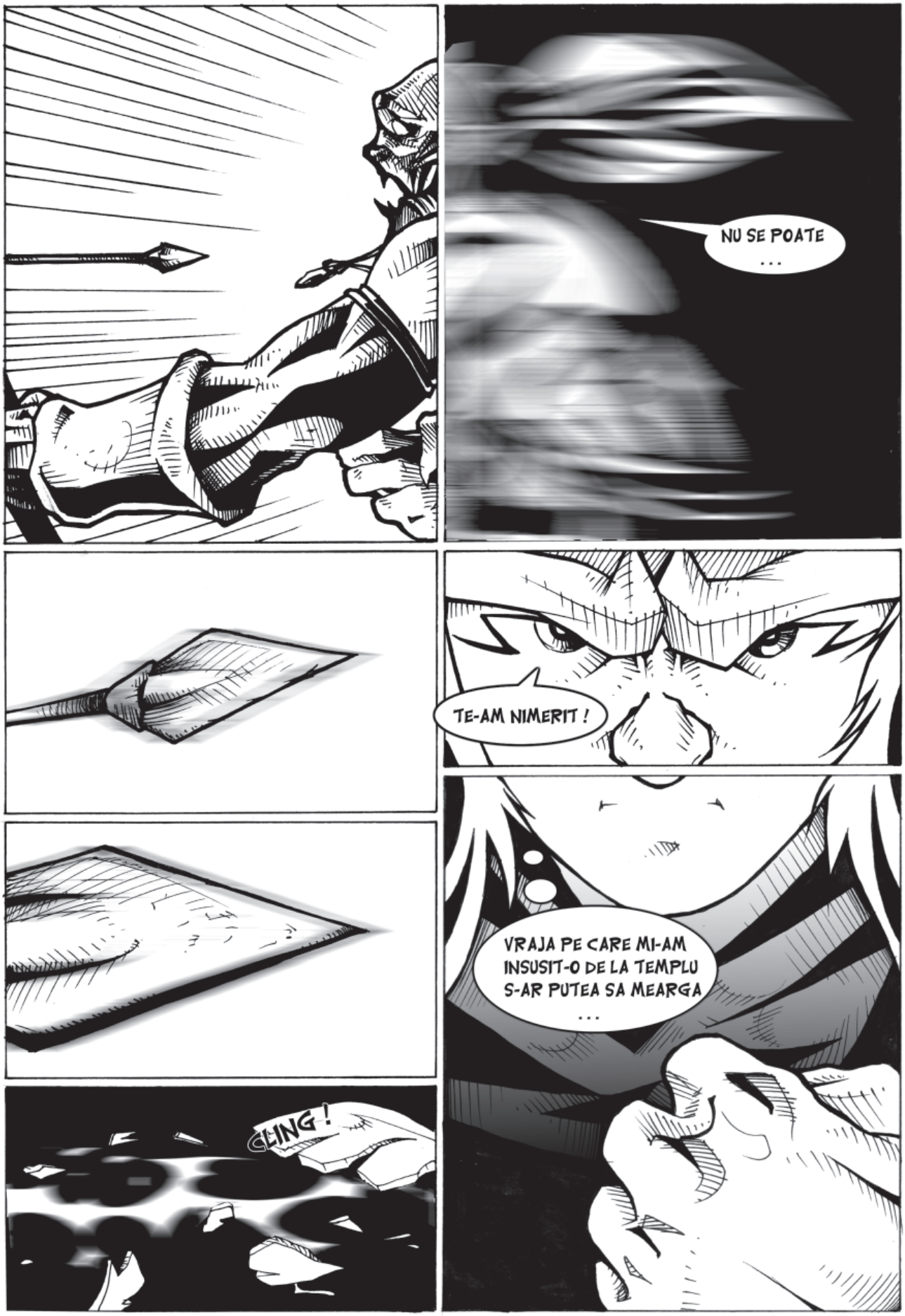

NEW ZEALAND: ·**Burrows, Toby, and Grant Stone.** ***Comics in Australia and New Zealand: The Collections, The Collectors, The Creators*** **.** New York: Haworth Press, 1994. 115 p. ISBN 1-56024-664-2 (cloth).

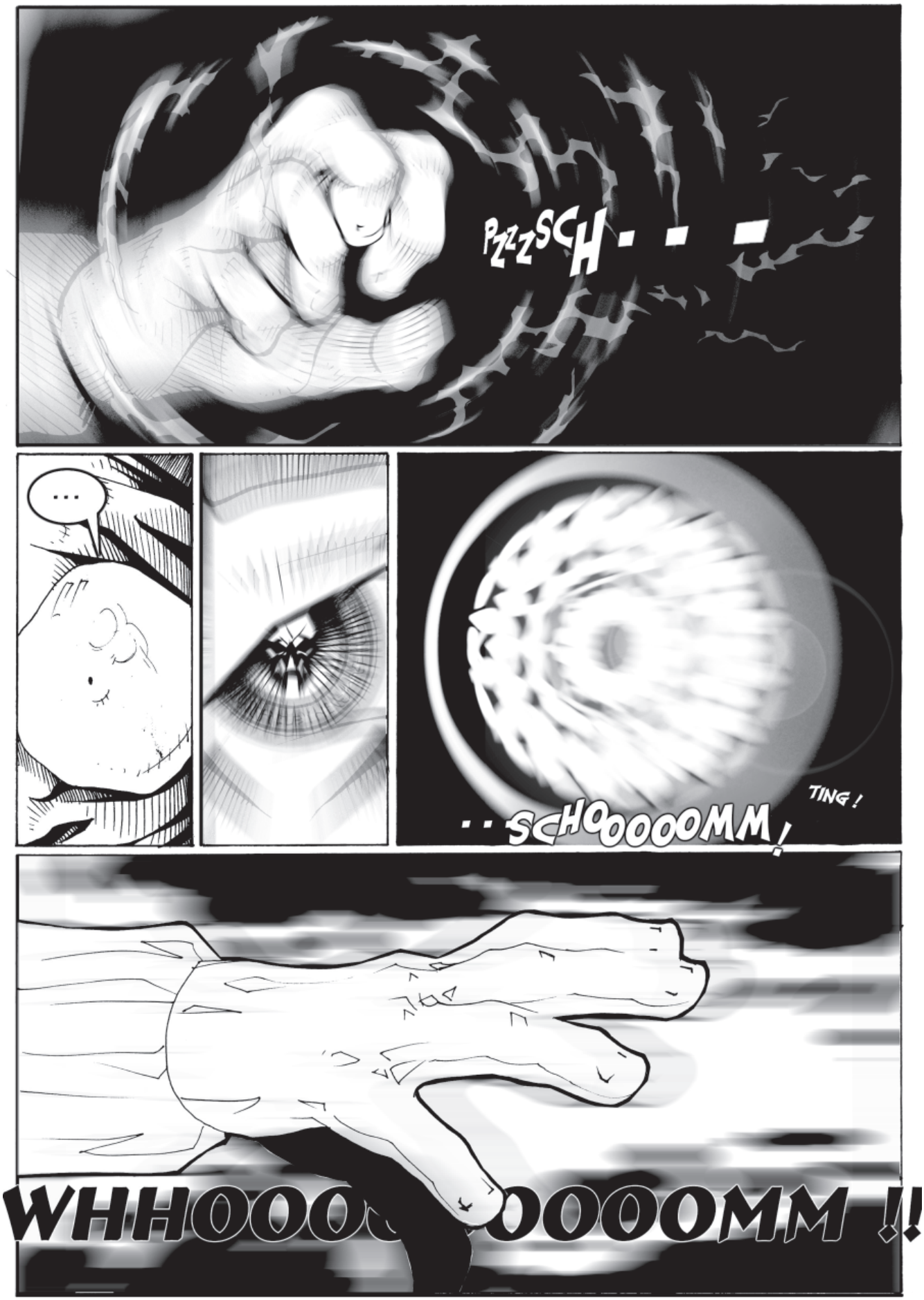

Groensteen studiazã banda desenatã sub aspectele istoric, estetic si semiologic. A condus *Les Cahiers de la BD*

PORTUGAL: · **Bedeteca se Lisboa :** Lisbon's comics museum.

Responsabil al colectiilor Muzeului benzii desenate din Angoulême si redactor sef al revistei *9e Art*, el se interesează

SPAIN: ·**Martín, Antonio.** ***Apuntes para una Historia de los Tebeos*** **.** Colección Viñetas no. 1. Barcelona: Glénat, 2000. 212 pp. ISBN 84-8449-026-2 (paper). ·**Martín, Antonio.** ***Historia del Comic Español: 1875-1939*** **.** Colección Communicación Visual. Barcelona: Editorial Gustavo Gilli, S. A., 1978. 248pp. ISBN 84-252-0899-8 (paper). · **Martín, Antonio.** ***Los Inventores del Comic Español,***

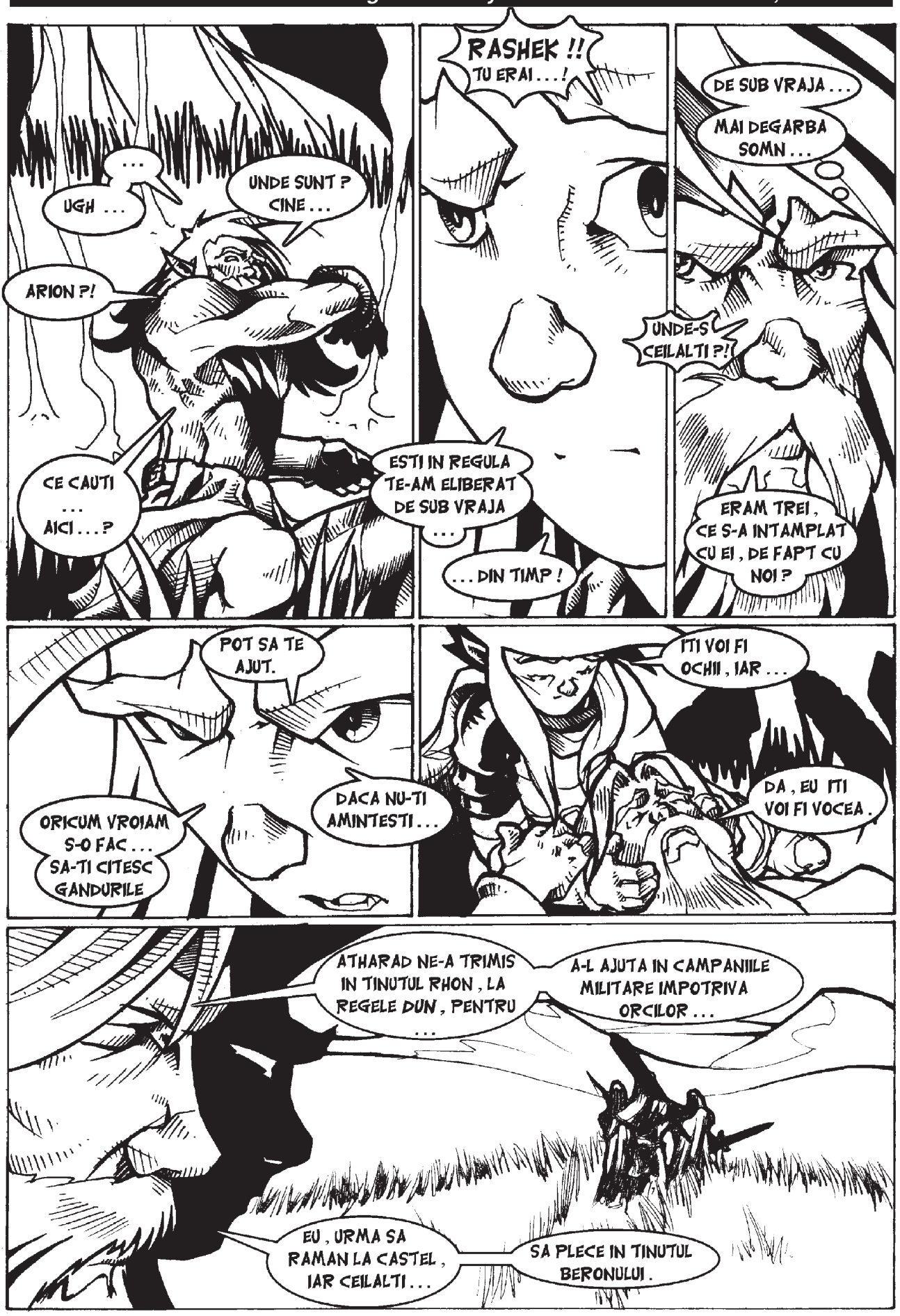
...
UGH ...
UNDE SUNT ? CINE ...
ARION ?!
CE CAUTI ... AICI ...?
ESTI IN REGULA TE-AM ELIBERAT DE SUB VRAJA ...
... DIN TIMP !
RASHEK !! TU ERAI ...!
DE SUB VRAJA ...
MAI DEGARBA SOMN ...
UNDE-S CEILALTI ?!
ERAM TREI , CE S-A INTAMPLAT CU EI , DE FAPT CU NOI ?
POT SA TE AJUT.
ORICUM VROIAM S-O FAC ... SA-TI CITESC GANDURILE
DACA NU-TI AMINTESTI ...
ITI VOI FI OCHII , IAR ...
DA , EU ITI VOI FI VOCEA .
ATHARAD NE-A TRIMIS IN TINUTUL RHON , LA REGELE DUN , PENTRU ...
A-L AJUTA IN CAMPANIILE MILITARE IMPOTRIVA ORCILOR ...
EU , URMA SA RAMAN LA CASTEL , IAR CEILALTI ...
SA PLECE IN TINUTUL BERONULUI .

de problematica stilului în BD, de evolutia statutului cultural al acesteia ca si de mecanismele comicului în BD....

...1873-1900 **.** Colección Moebius/Series Antología no. 1. Barcelona: Editorial Planeta-DeAgostini, 2000. 128 pp. ISBN 84-395-8621-3 (paper). **On-Line Essay**: **Patrício, Paulo. "Espanha – Sangue Novo" ["Spain's New Blood"].** *Quadrado* 3.2 (October 2000).

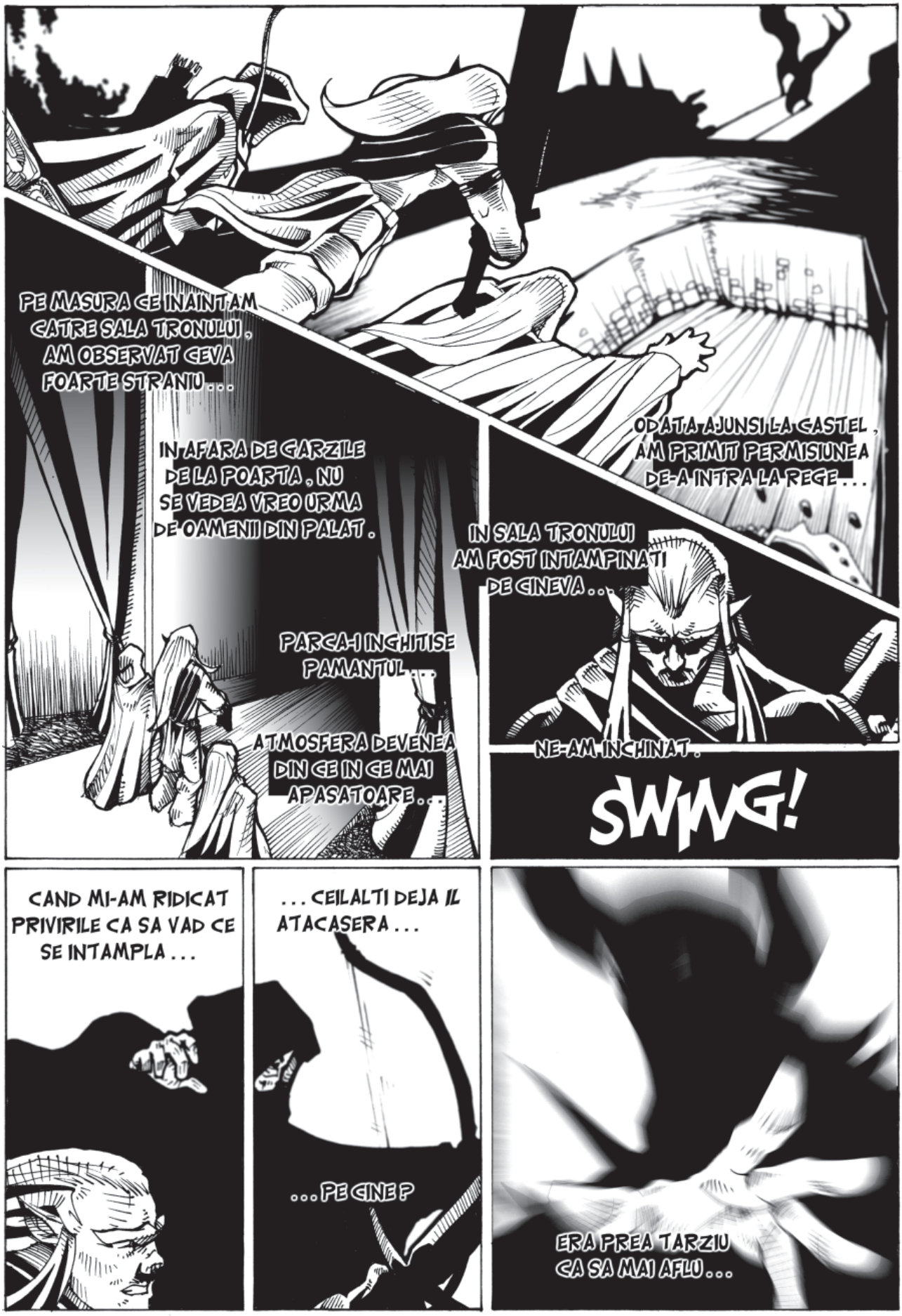
PE MASURA CE INAINTAM CATRE SALA TRONULUI, AM OBSERVAT CEVA FOARTE STRANIU...
IN AFARA DE GARZILE DE LA POARTA, NU SE VEDEA VREO URMA DE OAMENII DIN PALAT.
PARCA-I INGHITISE PAMANTUL...
ATMOSFERA DEVENEA DIN CE IN CE MAI APASATOARE...
ODATA AJUNSI LA CASTEL, AM PRIMIT PERMISIUNEA DE-A INTRA LA REGE...
IN SALA TRONULUI AM FOST INTAMPINATI DE CINEVA...
NE-AM INCHINAT.
SWING!
CAND MI-AM RIDICAT PRIVIRILE CA SA VAD CE SE INTAMPLA...
...CEILALTI DEJA IL ATACASERA...
...PE CINE?
ERA PREA TARZIU CA SA MAI AFLU...

T.Groensteen: ***BD. intre productia artizanalã si difuzarea in masã si De ce este BD incã in cãutarea legitimãrii culturale?***

UNITED KINGDOM: ·Barker, Martin. ***A Haunt of Fears*** **.** London: Pluto Press, 1984. Rpt. Jackson and London: University Press of Mississippi, 1992.

N-AM AVUT SANSA DE-A AFLA CINE ERA IN SPATELE ACESTOR ORORI SI NICI CUM A REUSIT SA AJUNGA PANA IN *RHON* .
. . . TINUTUL ERA BINE APARAT !
NICI NU STIU CAT AM RATACIT SUB FORMA ASTA . . .
. . . DE ORC . . .
. . .
ASTA-I TOT CE-MI AMINTESC .
EBAL ?! DAR E PUTRED DE . . .
CREZI CA ARE VREO LEGATURA CU *XADAL* ?!
CEVA-MI SPUNE CA A FOST *EBAL* . . .
NU , NU CRED . AICI E VORBA DE O PUTERE MULT PESTE INTELEGERE . . .
MAI MULT CA SIGUR !
DAR N-A FOST *'STINS'* ACUM 300 DE ANI ?
APROPO . . . MERSI CA M-AI ELIBERAT . . .
EBAL ?
BA DA , DAR SE PARE CA CINEVA IL VREA IARASI *'APRINS'* .
VOM AFLA CURAND !
NU FACE NIMIC !
HM ?
AVEM MUSAFIRI !
CRAK!
ORCI ?
NU !
E UN GOBLIN !!

...O problematicã veche de peste 100 de ani!

· **Bryant, Mark, and Simon Heneage, comps.** ***Dictionary of British Cartoonists and Caricaturists 1730-1980*** **.** Hants, England: Scholar Press, 1994. 252 p. ISBN 0-85967-976-4 (cloth). [Distributed in the USA by Ashgate Publishing Co., Brookfield VT.] · **[Carpenter, Kevin.]** ***Penny Dreadfuls and Comics: English Pictorials for Children from Victorian Times to the Present*** **.**

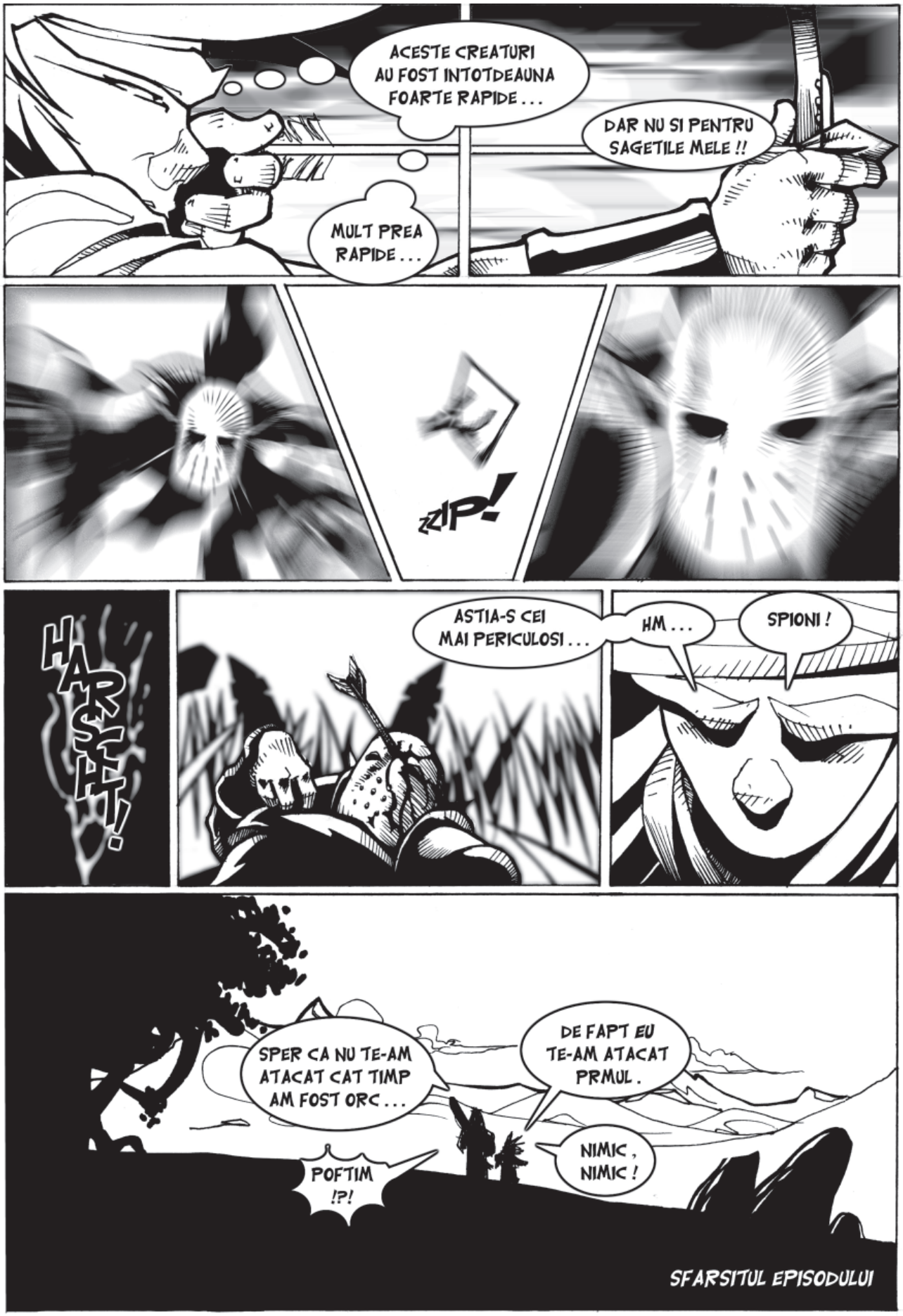
ACESTE CREATURI AU FOST INTOTDEAUNA FOARTE RAPIDE . . .
DAR NU SI PENTRU SAGETILE MELE !!
MULT PREA RAPIDE . . .
ZZIP!
HARSHT!
ASTIA-S CEI MAI PERICULOSI . . .
HM . . .
SPIONI !
SPER CA NU TE-AM ATACAT CAT TIMP AM FOST ORC . . .
DE FAPT EU TE-AM ATACAT PRMUL .
NIMIC , NIMIC !
POFTIM !?!
SFARSITUL EPISODULUI

(va urma)

A loan exhibit from the Library of Oldenburg University, West Germany, at the Bethnal Green Museum of Childhood, 2 June - 2 October 1983. Victoria and Albert Museum, 1983. ISBN 0-905209-47-8. · **Clark, Alan, ed.** ***Dictionary Of British Comic Artists, Writers and Editors*****.** British Library, 1997. 300 pp. ISBN 0-7123-4521-3 (cloth). · **Gifford, Denis.** ***The Complete Catalog of British Comics...***

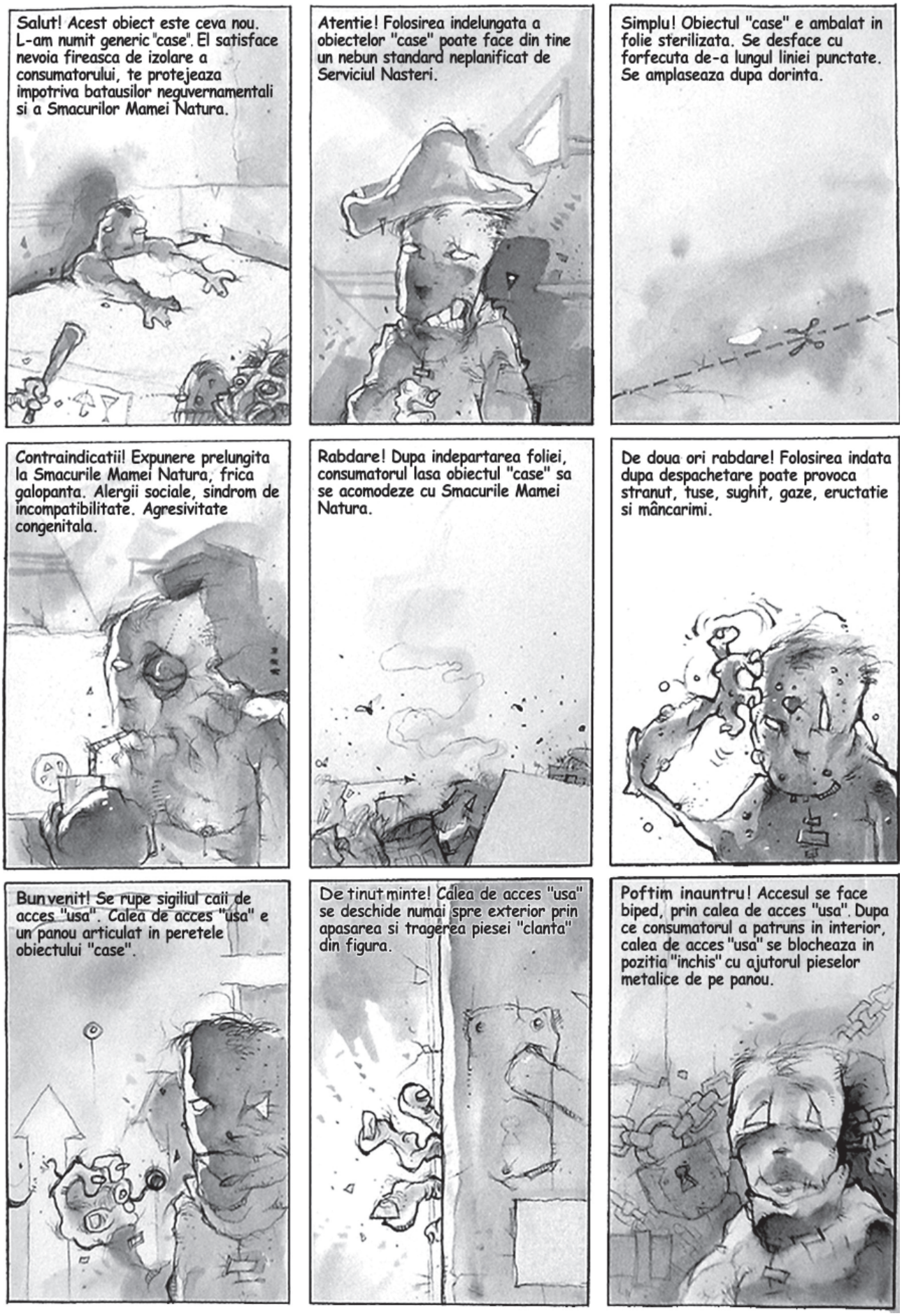
Salut! Acest obiect este ceva nou. L-am numit generic "case". El satisface nevoia fireasca de izolare a consumatorului, te protejeaza impotriva batausilor neguvernamentali si a Smacurilor Mamei Natura.
Atentie! Folosirea indelungata a obiectelor "case" poate face din tine un nebun standard neplanificat de Serviciul Nasteri.
Simplu! Obiectul "case" e ambalat in folie sterilizata. Se desface cu forfecuta de-a lungul liniei punctate. Se amplaseaza dupa dorinta.
Contraindicatii! Expunere prelungita la Smacurile Mamei Natura, frica galopanta. Alergii sociale, sindrom de incompatibilitate. Agresivitate congenitala.
Rabdare! Dupa indepartarea foliei, consumatorul lasa obiectul "case" sa se acomodeze cu Smacurile Mamei Natura.
De doua ori rabdare! Folosirea indata dupa despachetare poate provoca stranut, tuse, sughit, gaze, eructatie si mâncarimi.
Bun venit! Se rupe sigiliul caii de acces "usa". Calea de acces "usa" e un panou articulat in peretele obiectului "case".
De tinut minte! Calea de acces "usa" se deschide numai spre exterior prin apasarea si tragerea piesei "clanta" din figura.
Poftim inauntru! Accesul se face biped, prin calea de acces "usa". Dupa ce consumatorul a patruns in interior, calea de acces "usa" se blocheaza in pozitia "inchis" cu ajutorul pieselor metalice de pe panou.

***"Atentie, Case"* este o bandã desenatã de Alexandru Ciubotariu pe un scenariu de Dãnut Ungureanu**

(Including Price Guide) . Exeter: Webb & Bower, 1985. · **Low, David.** ***British Cartoonists, Caricaturists and Comic Artists*** . Series: Britain in Pictures. London: William Collins, 1942. · **Sennitt, Stephen.** ***Ghastly Terror!: The Horrible Story of the Horror Comics.*** Manchester, UK: Headpress, 1999. · **WebLink: British Comics Collection** and **Select List of British Comics** at The British Library .

Sase ! Orice neglijenta la inchiderea caii de acces "usa" poate favoriza aparitia batausilor nonguvernamentali.

Pazea ! Se conecteaza sursa de electrocutare, apasând butonul "atac". Descarcarile produse la anihilarea unor intrusi nu strica zugraveala.

Sigur ! In interior sunt instalate o "masa", un "scaunul", un "patul". Fixarea in planseu se face cu ajutorul buloanelor 1-16 din trusa atasata.

Comod ! Cuplarea la caldura, aer, terci nutritiv, stiri se face de la panou. Sunt prevazute comutatoare "deschis" - "inchis".

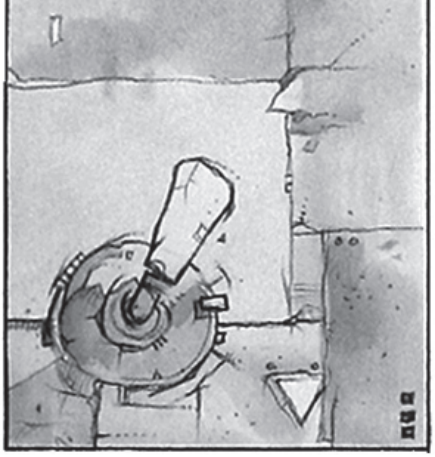

Informat ! Circuitul de stiri nu are comutator, declansarea lui facându-se automat, odata cu inceperea zilei-lumina.

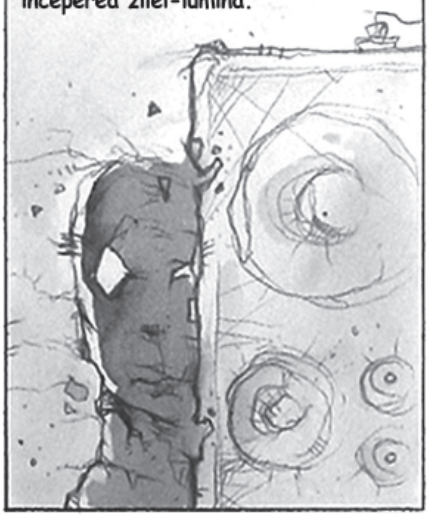

Sanatos ! Instalatia "dusul" e amplasata in coltul 2 al "case". E compusa din instalatia propriu-zisa si evacuare. Instalatia "dusul" functioneaza 15' saptamânal.

Stiintific ! Un litru de lichid pentru imbaiere e compus din : 850 ml H2O; 50 ml detergent; 100 ml Smacurile Mamei Natura.

Pofta buna, somn usor ! Somnul si masa sunt divertismente permise. Consumatorul se cupleaza la sursa de terci nutritiv. Regimul sarat-nesarat se stabileste dupa diagrama.

Igienic ! Satisfacerea regulamentara a altor nevoi fiziologice se face in nisa "privat" din coltul 3 al "case". Evacuarea nisei "privat" e prevazuta cu maturica recuperatoare-recombinatorie.

“Internetul nu reprezintã un elixir al vietii vesnice pentru cultura romaneascã, ci doar un medicament ...

(Including Price Guide) . Exeter: Webb & Bower, 1985. · **Low, David.** ***British Cartoonists, Caricaturists and Comic Artists*** . Series: Britain in Pictures. London: William Collins, 1942. · **Sennitt, Stephen.** ***Ghastly Terror!: The Horrible Story of the Horror Comics.*** Manchester, UK: Headpress, 1999. · **WebLink: British Comics Collection** and **Select List of British Comics** at The British Library .

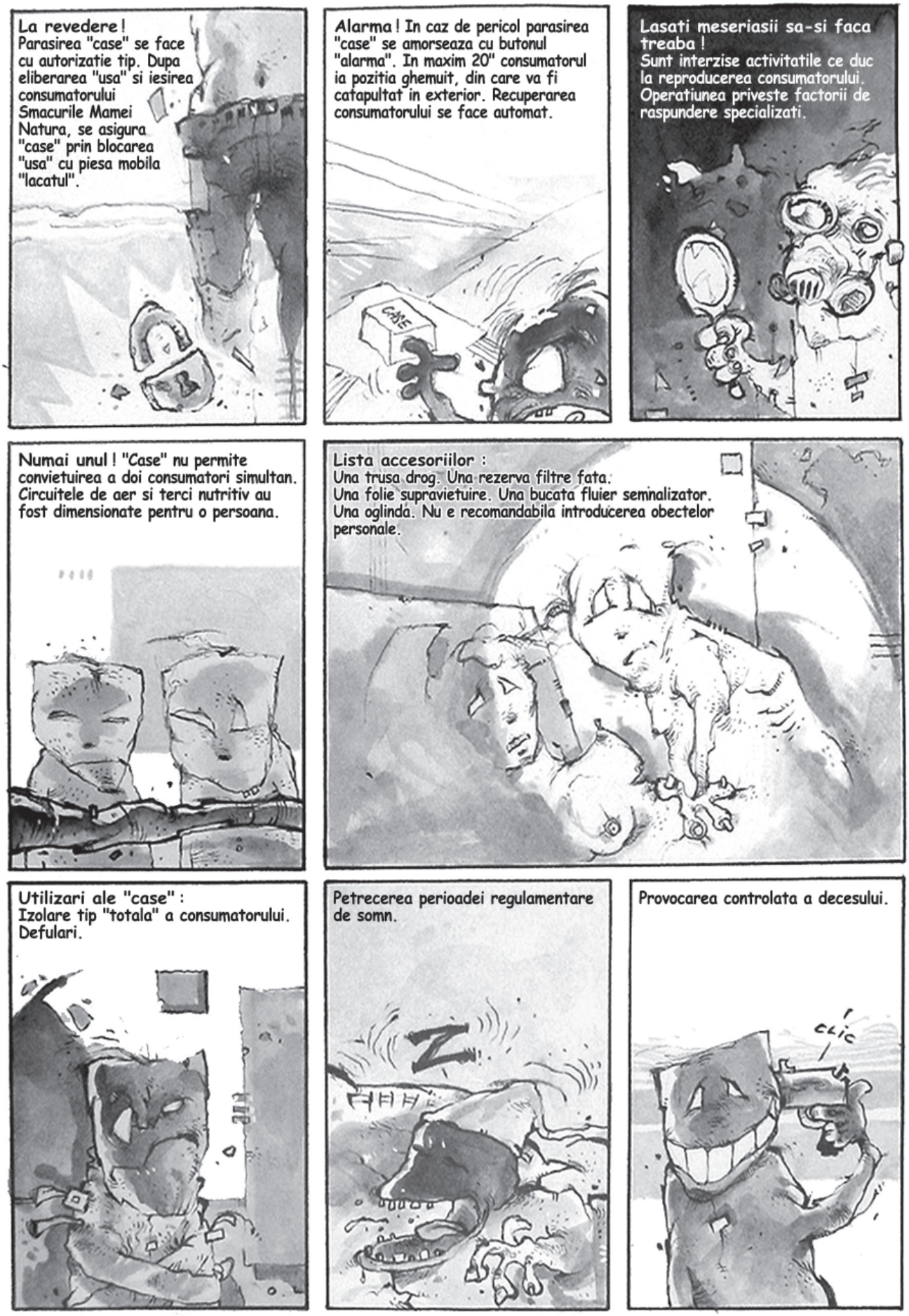
La revedere ! Parasirea "case" se face cu autorizatie tip. Dupa eliberarea "usa" si iesirea consumatorului Smacurile Mamei Natura, se asigura "case" prin blocarea "usa" cu piesa mobila "lacatul".
Alarma ! In caz de pericol parasirea "case" se amorseaza cu butonul "alarma". In maxim 20" consumatorul ia pozitia ghemuit, din care va fi catapultat in exterior. Recuperarea consumatorului se face automat.
CASE
Lasati meseriasii sa-si faca treaba ! Sunt interzise activitatile ce duc la reproducerea consumatorului. Operatiunea priveste factorii de raspundere specializati.
Numai unul ! "Case" nu permite convietuirea a doi consumatori simultan. Circuitele de aer si terci nutritiv au fost dimensionate pentru o persoana.
Lista accesoriilor : Una trusa drog. Una rezerva filtre fata. Una folie supravietuire. Una bucata fluier semnalizator. Una oglinda. Nu e recomandabila introducerea obectelor personale.
Utilizari ale "case" : Izolare tip "totala" a consumatorului. Defulari.
Petrecerea perioadei regulamentare de somn.
Z
Provocarea controlata a decesului.
CLIC

...de alinare a suferintei" (Györfi-Deák György)

INTERNET. "Prima mea reacþie a fost: OK, în sfâr"it avem un sistem acefal. Acefal: fără cap. Fără arhetipuri... Dar cât timp va rămâne acest sistem acefal? Supraîncărcarea reþelei la un moment dat va impune o oarecare filtrare "i disciplină "i atunci nu mai "tim ce o să se întâmple. Internetul este cea mai mare posibilitate de a aboli oricare Big Brother..." (Umberto Eco)

1932, epoca de aur a cinematografului fantastic în SUA: Hollywoodul produce prototipurile **Frankenstein, Dracula, Freaks** si **Dr. Jekyll & Mr. Hyde**.

Dr. Jekyll & Mr.Hyde

Londra sfarsitului de secol XIX. Dr. Jekyll este un gentleman respectabil. În laboratorul sãu realizeazã experiente redutabile care sã permitã separarea la om a Binelui de Rãu. Fiind propriul sãu cobai, el se transformã noaptea in Mr. Hyde, o creaturã instinctualã. Sub aceastã formã terorizeazã o prostituatã, Ivy Parsons. Intr-o zi nu mai poate redeveni demnul Jekyll ºi pune in pericol anturajul sãu care este nevoit sã-l omoare. Impactul spectacular este atat de evident incat va inspira o versiune teatralã. Cinematograful reia subiectul de peste 50 de ori. Cea mai somptuoasã este cea a lui Victor Felming, cu Spencer Tracy (1941), cea mai nostimã este ***Dr. Jerry & Mr. Love*** (1961) de Jerry Lewis, unde rolurile sunt inversate, iar cea mai personalã ***Le Testament de Dr. Cordelier***, o dramã psihologicã de Jean Renoir (1959).

Rouben Mamoulian era una dintre cele mai puternice personalitãti de la Hollywood.

S-a impus cu thrilleruri si comedii muzicale ºi lui ii datorãm primul mare film în culori, ***Becky Sharp***, 1935. Este un estet. Conceptia sa despre mitul Jekyll/Hyde este din cele mai curioase: "Ceea ce mã intereseazã pe mine era sã arãt raporturile între Naturã ºi Civilizatie, fãrã judecatã de ordin moral". Jekyll este un puritan refulat, Hyde un primitiv dornic de viatã.

Mamoulian reconstituie cu minutie climatul Angliei victoriene, acordã o mare atentie machiajului interpretului sãu, Frederic March, multiplicã efectele camerei subiective si trucajele sonore.

Productie: Paramount a/n, 1932, Regie: Rouben Mamoulian, Scenariu: Samuel Hoffenstein, Percy Heath dupã nuvela lui Robert Louis Stevenson, ***Straniul caz al dr. Jekyll***, Imagine: Karl Struss, Montaj: William Shea, Machiaj: Wally Westmore, Duratã: 98 minute, Decoruri: Hans Dreyer, Interpreti: Fredric March (Dr.Jekyll/ Mr.Hyde), Myriam Hopkins (Ivy Parsons), Rose Hobart (Muriel Carew), Holmes Herbert (Dr. Lanyon).

SCURTÃ ISTORIE A CINEMATOGRAFULUI

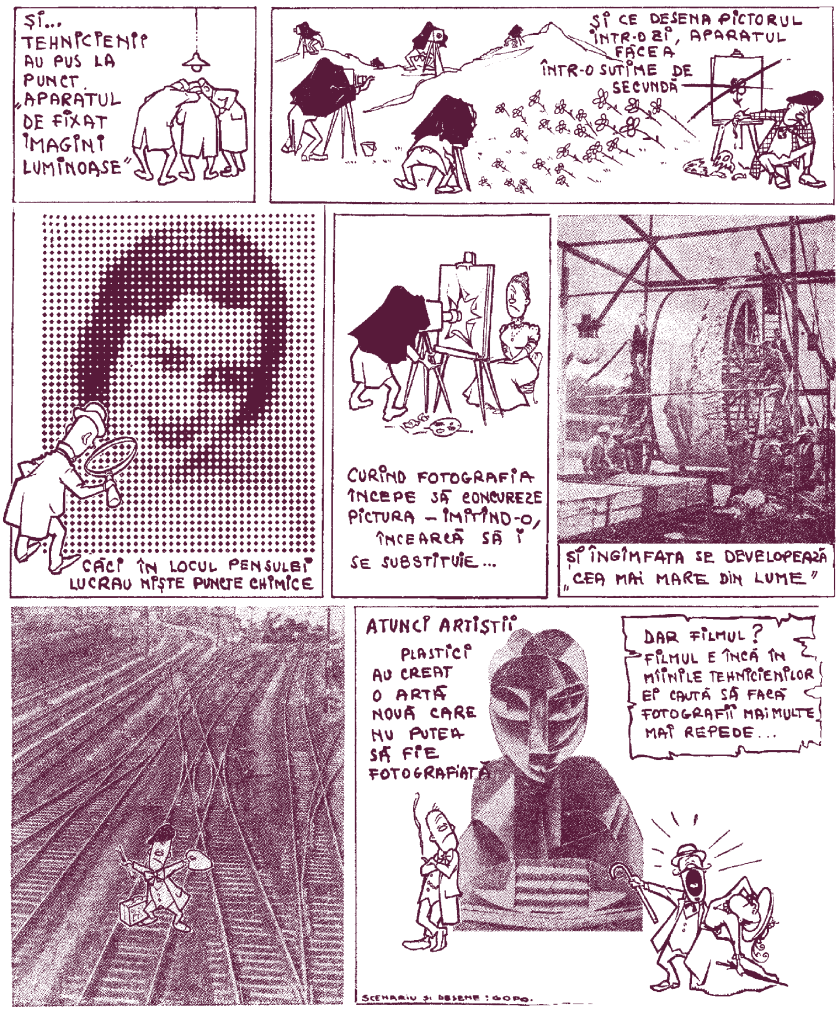
ŞI... TEHNICIENII AU PUS LA PUNCT „APARATUL DE FIXAT IMAGINI LUMINOASE"
ŞI CE DESENA PICTORUL INTR-O ZI, APARATUL FACEA ÎNTR-O SUTIME DE SECUNDĂ
CĂCI ÎN LOCUL PENSULUI LUCRAU NIŞTE PUNCTE CHIMICE
CURÎND FOTOGRAFIA ÎNCEPE SĂ CONCUREZE PICTURA – ÎMPINGÎND-O, ÎNCEARCĂ SĂ I SE SUBSTITUIE...
ŞI ÎNGÎMFATA SE DEVELOPEAZĂ „CEA MAI MARE DIN LUME"
ATUNCI ARTIŞTII PLASTICI AU CREAT O ARTĂ NOUĂ CARE NU PUTEA SĂ FIE FOTOGRAFIATĂ
DAR FILMUL? FILMUL E ÎNCĂ ÎN MÎINILE TEHNICIENILOR EI CAUTĂ SĂ FACĂ FOTOGRAFII MAI MULTE MAI REPEDE...
SCENARIU ŞI DESENE: GOPO.

F R E A K S

Un prezentator de balci invitã un grup sã vadã un spectacol cu monstri numit FEMEIA GÃINÃ. O femeie tipã. El povesteste: "Veti vedea monstri adevãrati, care trãiesc printre noi..." Ne sunt prezentati mai intai zburdând prin parc: omul trunchi, femeia pasãre, torsul viu, omul schelet...

Cleopatra este o trapezistã. Atunci cand aflã cã piticul Hans s-a indrãgostit de ea se decide sã se distreze pe seama lui dandu-i de inteles cã-l acceptã. Frieda, logodnica lui Hans (piticã si ea), il previne. Hans n-o ascultã si se face de ras crezand cã si Cleopatra il iubeste si o viziteazã in mai multe rânduri în cabina ei. Alte drame: Venus, frumoasa dresoare de foci, il pãrãseste pe puternicul Hercule cand isi dã seama cã este un om de nimic. Ea si Phroso clovnul devin prieteni intimi. Lor le pasã de ce li se intamplã prietenilor lor, monstrii. Sunt si evenimente mai fericite: Scheletul uman si Femeia cu barbã au un copil - o fetitã pãroasã; Violet Hilton si sora ei siamezã Daisy se mãritã; Schiltzie, una dintre fetele cu capete de gãmãlie capãtã o rochie nouã. Hercule si Cleopatra rad de amãgirea lui Hans. Dar dupã ce Frieda pomeneste de o mostenire importantã pe care urma sã o capete Hans, Cleopatra se gândeste cã s-ar putea îmbogãti dacã s-ar mãrita cu Hans. Dupã nuntã, se dã o petrecere. Cleopatra si Hercule se îmbatã si devin foarte intimi. Frieda se supãrã si pleacã. Hans este umilit. Cand toti monstrii declarã cã Cleopatra este acceptatã in randurile lor, ea se considerã jignitã si incepe sã-i ocãreascã. În tirada ei etilicã se relevã ura ei nestãvilitã fatã de monstri! Dupã ce Hans primeste mostenirea, Cleopatra incepe sã-l otrãveascã putin cate putin, spunandu-i cã-i dã un medicament. Dar Hans isi dã seama si scuipã pe ascuns otrava. Ceilalti monstri ii urmãresc pe Cleopatra si Hercule. Intr-o noapte cu furtunã, pe cand caravana circului porneste agale spre urmãtorul oras, Hercule incearcã sã intre în cabina lui Venus pentru a o viola, dar Phroso intervine. În timpul luptei, cabina se rãstoarnã, aruncandu-i afarã. Capetele de Gãmãlie, Johnny Eck (Jumãtate de tors), Randian (omul trunchi) si alti monstri îl aleargã prin pãdure. Pentru Hercule, nu e scãpare! In acest timp, alti monstri o acuzã pe Cleopatra de otrãvirea lui Hans si o amenintã. Si ea fuge prin pãdure, dar ei sunt pe urmele ei... Tot mai aproape... Cleopatra ESTE acum Femeia Gãinã! Este astfel mutilatã, fiind acum mai mult gãinã decat femeie. Caraie. Acum ea ESTE unul din monstri în realitate. Isi gãsise locul printre ei, în **SFARSIT.**

BD de Ion Popescu (zis GOPO) - desenator, scenograf si regizor - dintr-o serie apãrutã in anii 70 in revista *Cinema*

..."Un fel de reþea Quillian modernã, un fel de reþea neuralã... Dar este posibil ca într-o fazã urmãtoare un Big Brother sã ocupe marile linii ºi principala reþea. Nu ºtiu. Apoi, dacã rãmâne acefal, atunci abundenþa de informaþie ar putea ajunge atât de însemnatã încât ori ajungem la un nivel de maturitate la care suntem propriul filtru, ori cãutãm cu disperare un filtru..."(U.Eco)

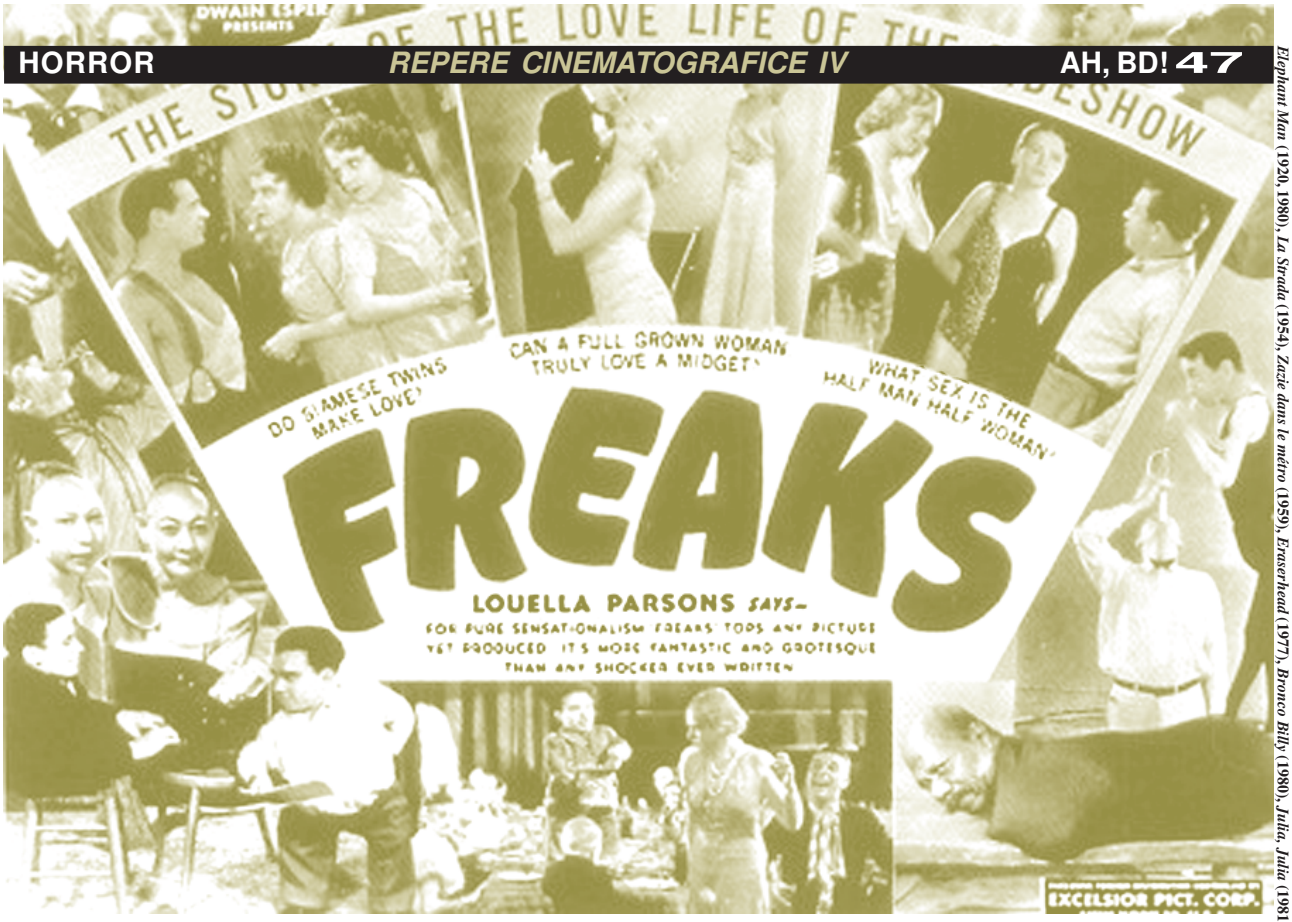
DWAIN ESPER PRESENTS
THE LOVE LIFE OF THE
THE SIDESHOW
DO SIAMESE TWINS MAKE LOVE?
CAN A FULL GROWN WOMAN TRULY LOVE A MIDGET?
WHAT SEX IS THE HALF MAN HALF WOMAN?
FREAKS
LOUELLA PARSONS SAYS–
FOR PURE SENSATIONALISM FREAKS TOPS ANY PICTURE YET PRODUCED IT'S MORE FANTASTIC AND GROTESQUE THAN ANY SHOCKER EVER WRITTEN
EXCELSIOR PICT. CORP.

NEADAPTATII LUI TOD BROWNING

Charles Albert "Tod" Browning a rãmas în memoria publicului prin douã filme: ***Dracula*** (1931) si ***Freaks*** (1932). Mai putin cunoscute sunt începuturile sale in epoca filmului mut ca membru in echipa lui Griffith si regizor al celui mai mare creator de personaje, **Lon Chaney** in *The Wicked Darling* (1919), *London After Midnight, Where East is East* (1929). În *Puppets* (1916), foloseste actori pentru a interpreta pãpusi arlechin. *The Unholy Three* este povestea unui pitic, unui om puternic si a unui ventriloc a cãrui identitate se confundã cu pãpusa pe care o manuieste. Este culminarea fascinatiei lui Browning pentru "neadaptatii" societãtii. *The Thirteenth Chair* reprezintã trecerea de la filmul muit la filmul sonor, fiind realizat în ambele variante. Filmul este notabil prin aparitia lui Bela Lugosi, care a devenit celebru în ***Dracula***. "Este cel mai realist si în acelasi timp cel mai uimitor de cosmaresc dintre filmele de groazã" - (Ado Kyran) FREAKS ste un microcosmos al conditiei umane. **Nosferatu**, **King Kong**, **Mr. Hyde** sunt monstri zãmisliti de imaginatia umanã. Dar "Freaks" sunt produse ale naturii...FREAKS este un film mitic. Neinteles la premierã, mutilat, edulcorat, interzis in unele tãri, un film care a compromis cariera ciudatului regizor Tod Browning (1882-1962), este astãzi obiectul unui cult. A fost nevoie de un concurs de imprejurãri deloc banal si sprijinul lui Thalberg pentru ca respectabila Metro Goldwin Meyer sã accepte etalarea pe ecran a unor adevãrate fenomene de circ, a cãror diformitate n-a fost doar ornamentul ci chiar subiectul operei. Nici o complezentã exhibitionistã aici, ci un fel de documentar presãrat cu umor negru (nasterea femeii cu barbã), un salt "in adancul eului bolnav" care ne invatã cã cea mai teribilã inumanitate pe care o putem cunoaste este in noi însine.

Side show-ul nebunesc devine un fascinant spectroscop al propriei noastre monstruozitãti.

Max. Felix

Cunoscut si ca: ***Forbidden Love, The Monster Show, Nature's Mistakes*** Productie: MGM (Irving Thalberg) a/n, 1932, Regie: Tod Browning, Scenariu: Willis Goldbeck, Leon Gordon, Edgar Allan Woolf, Al Boasberg dupã nuvela lui C.A. "Tod" Robbins, ***Spurs***, Imagine: J.Merritt, B. Gerstad; Duratã (redusã): 64 minute, Muzicã: Gavin Barns, Decoruri: Cedric Gibbons, Interprepi: Harry Earles (Hans), Daisy Earles (Frieda), Wallace Ford (Phroso), Leila Hyams (Venus), Olga Baclanova (Cleopatra), Roscoe Ates (Roscoe), Henry Victor (Hercule), Rose Dionne (Dna Tetrallini), Olga Roderick (Femeia cu barbã), Johnny Eck (Jumãtate de tors), Randian (Omul trunchi), Peter Robinson (Scheletul viu), Koo Coo (Femeia pasãre), Josephine - Joseph (Femeia bãrbat), Martha Morris (Fata fãrã brate), Frances O'Connor (Femeia testoasã), Angelo Rossitto (Piticul), Prince Randian, Schittrie Schlitze, si in propriile roluri, surorile Daisy si Violet Hilton

Din aceea"i "Zonã": *Elephant Man* (1920, 1980), *La Strada* (1954), *Zazie dans le métro* (1959), *Eraserhead* (1977), *Bronco Billy* (1980), *Julia, Julia* (1981), *Dick Tracy* (1990), *Batman Returns* (1992), *Batman Forever* (1995), *La Cité des enfants perdus* (1995), *Insula Dr. Moreau* (1996), *Pisica albã, pisica neagrã* (1998)

Umberto Eco, undeva pe Internet:

"Internetul este o mare sansă, dar odată stabilit acest lucru eu caut să izolez posibililele capcane, aspecte negative. Incerc să mă concentrez pe aspectele critice ale unei experiente pozitive. Cred că este rolul meu de critic la media. Odată complet dezvoltată si implementată, Realitatea Virtuală va fi enorm de importantă pentru multe experiente stiintifice, dar trebuie să remarc "i că R.V. devine un amuzament pentru solitari, poate deveni un nou mod de masturbare tehnologică. Asadar trebuie să le luăm in considerare pe amîndouă... Problema solitudinii este enormă..."

(Eco face o pauză si se lasă înapoi pe scaun)

"Ziceam că este o comunitate numai că e o comunitate virtuală. Acuma, e adevărat că marii artisti isi petrec viata trăind în cătune izolate si scriind scrisori spre toată lumea "i ei stabilesc aceste soiuri de comunităti virtuale..."

Numărul următor îl dedicăm tinerilor autori BD participanþi la Salonul BD Constanþa 2003. Succes! Si ce dacă e Nr. 13!?

"Mă gandesc la un mare poet ca Leopardi. Era bolnav, cocosat. Retras. Trăia intr-un sătuc. S-a dus odată sau de două ori la Roma... Era binecunoscut si in contact cu intelighentia vremii. OK, e intotdeauna posibil. Dar pentru fiecare Leopardi, ai o seamă de oameni care trăiesc in izolare, cu forme elaborate de boli mintale. O mare probelmă a timpului nostru este descresterea, sau absenta comunităților fată în fată... A fost, este, televiziunea o cale de a supune solitudinea? Nu, a fost o cale de a o accentua. Stai cu doza de bere pe canapea... Televiziunea nu este o solutie."

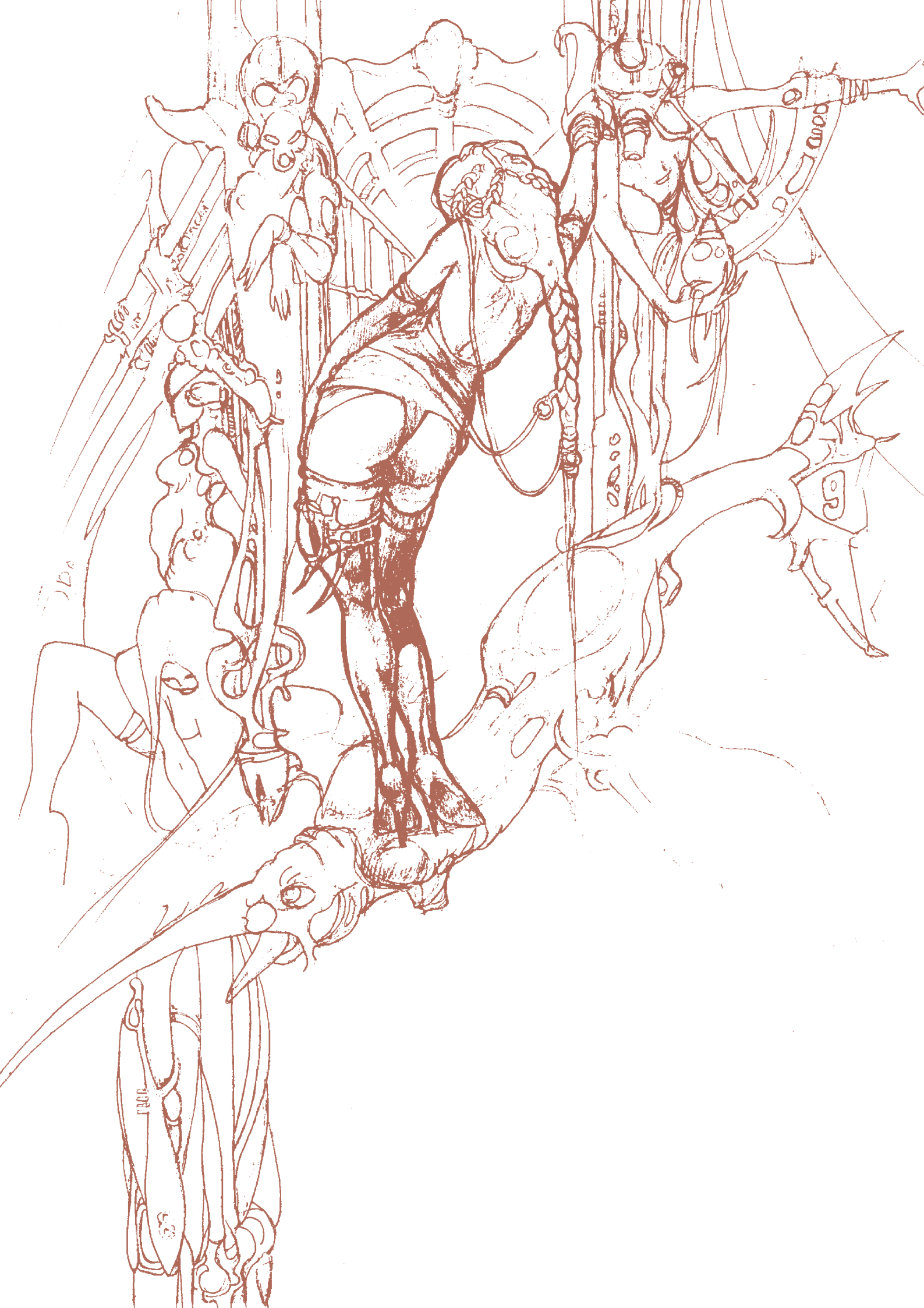

DEȘTEAPTĂ-TE...
RISE AND SHINE!
TRRRRR
MIRESCU M6
07:1
MEGA VIT
BZZZZZZZZZZZ
GLUB SSSPRRAY...
CLONK!
CLAC CLACK!
SCRRR...
!
HMK
SCRR...
PRUT PRUIT
ZIP
E=mc²
OK!
AXOIM
ILUZIA